

REPUBLIKA

Między Polską a W. Brytanią

Rokowania o sojusz p'isany. — Dlaczego p. Strang bawi w Warszawie. — Ambasadur brytyjski u ministra Becka

Warszawa zapałuje się optymistycznie nad problem sojuszu angielsko-sowieckiego

Warszawski korespondent polityczny „Republiki“ (Wł. B.) telefonuje:

Minister Józef Beck odbył dłuższą konferencję z ambasadorem Wielkiej Brytanii sir Williamem Kennardem. Przebywający w ciągu dwóch dni w Warszawie szef oddziału środkowo-europejskiego Foreign Office, najbliższy współpracownik dyplomatyczny premiera Chamberlaina i lorda Halifaxa p. William Strang miał możliwość przed wyjazdem do Krakowa — co nastąpiło dziś wieczorem — odbyć szereg rozmów z najważniejszymi osobistościami dyplomacji polskiej.

Przyjazd wojskowej misji brytyjskiej z płk. Claytonem na czele, o czym „Republika“ donosiła wczoraj, jako jedyny dziennik w Polsce, jest już faktem dokonany.

Jak widać na odcinku stosunków polsko-brytyjskich znowu coś się dzieje. Co mianowicie? Nie sądzimy, ażeby trudno się było domyślić... Najwidoczniej PRYZGOTOWUJE SIĘ TKST POLSKO-BRYTYJSKIEGO UKŁADU O WZAJEMNEJ POMOCY.

Z informacji, jakie zdołaliśmy zebrać wynika, że ostatnio na warsztatach pracy ekspertów dyplomatycznych i wojskowych w Londynie oraz Warszawie wzięto tekst tego właśnie układu.

Dla przypomnienia dodać należy, że polsko-brytyjskie zobowiązanie wzajemnej pomocy nie ma dotąd charakteru pisemnego układu o opracowanych szczegółach.

Zobowiązanie to — co zresztą bynajmniej nie umniejsza jego wartości — opiera się na deklaracji premiera Chamberlaina złożonej w Izbie Gmii dnia 6 kwietnia br. i potwierdzeniu przez oświadczenie ministra Becka w Sejmie w dniu 5 maja rb.

JEDNAK ZAWARCIE FORMALNEGO UKŁADU SOJUSZNICZEGO POLSKO-BRYTYJSKIEGO BYŁO PODCZAS WIZYTY MINISTRA BECKA W LONDYNIE WYRAŹNIE PRZEWIDZIANE I WŁAŚNIE OBECNIE CZAS NA TO NADSZEDŁ.

Być może, iż właśnie w związku z finalizacją układu dyplomatyczno-wojskowego z Wielką Brytanią ZRODZIŁA SIĘ W ANGLII POGŁOSKI O MOŻLIWOŚCI WIZYTY MARSZAŁKA ŚMIGŁEGO-RYDZA W LONDYNIE

dla podpisania definitywnego układu brytyjskiego. Ani potwierdzenia, ani zaprzeczenia

tej pogłoski w warszawskich kołach miarodajnych uzyskać tymczasem niepodobna. Ograniczamy się więc poprostu do zarejestrowania jej.

Po mowie Mołotowa

Drugim zagadnieniem, które interesuje warszawskie sfery polityczne, to stan rokowań angielsko-sowieckich o układ wzajemnej pomocy.

Zainteresowanie tymi rokowaniami wzrosło oczywiście na tle wczorajszej mowy komisarza Mołotowa. W Londynie przyjęto mowę tę dość kwaśno...

Liczne zastrzeżenia komisarza Mołotowa obudziły pesymizm, jednak w WARSZAWIE PESYMIZM TEN JEST MNIEJSZY.

Dobrze poinformowani znawcy polityki sowieckiej, są zdania, że Wielka Brytania chciała poprostu „kupić pomoc sowiecką zbyt tanio“, a komisarz Mołotow na zbyt niską cenę nie przystał...

Jest rzeczą jasną, że SOWIETY NAJBARDZIEJ OBAWIAJĄ SIĘ

Co mówią w Warszawie o wizycie ks. Pawła w Berlinie

JUGOSŁAWIA ZACHOWA NIEZALEŻNOŚĆ swej polityki zagranicznej, mimo nacisku Włoch i Niemiec

Trzeci temat rozważań warszawskich kół politycznych, to ustosunkowanie się Jugosławii do Włoch i Niemiec na tle szumnej i dekoracyjnej wizyty regenta Pawła w Berlinie.

Są pewne zaproszenia, które trzeba przyjmować z uśmiechem, nawet jeżeli się nie bardzo chce zapraszającego odwiedzić...

Wystarczy spojrzeć na mapę, ażeby przekonać się,

Odpowiedzialność władz gdańskich

za bezpieczeństwo instytucji polskich

Czwarty wreszcie temat rozważań warszawskich, to Gdańsk, a raczej mały fragment tego wielkiego zagadnienia.

Prasa niemiecka ogłosiła wczoraj, że senat gdański pragnąc zapewnić bezpieczeństwo instytucjom polskim w Gdańsku ustawił przed nimi posterunki policyjne. Wobec tego, iż posterunki mokną bo w Gdańsku często pada deszcz, troskliwie o zdrowie swej policji władze gdańskie, mają zamiar — wedle donie-

JA SIE ATAKU NIEMIECKIEGO PRZEZ PAŃSTWA BAŁTYCKIE, małe, słabe i nie przedstawiające, żadnej możliwości odporu.

Sowiety czułyby się więc dopiero wówczas zabezpieczone przed napadem niemieckim, gdyby gwarancje angielskie objęły również państwa bałtyckie.

Tymczasem Wielka Brytania właśnie jako o tej gwarancji dotąd nie pomyślała. Ale komisarz Mołotow o państwach bałtyckich pamięta... Rosja najwyraźniej pragnie wciągnąć Wielką Brytanię głębiej w systemat gwarancji nadbałtyckich.

Wydaje się, że Wielka Brytania będzie jednak musiała zaangażować się w sposób, jak sobie tego życzy partner sowiecki. Trudno bowiem przypuścić, ażeby już bardzo daleko posunięte rokowania angielsko-sowieckie miały utknąć na zagadnieniu gwarancji dla państw bałtyckich, które to zagadnienie w porównaniu z już przewyższonymi trudnościami, trzeba stanowczo uwa-

żać za drugorzędnej natury.

W Warszawie sądzi się, że zagadnienie to szybko będzie wyjaśnione i rozstrzygnięte pozytywnie, a sojusz angielsko-francusko-sowiecki — acz z opóźnieniem — jednak do skutku dojdzie.

(Zagadnieniu tego sojuszu poświęcony jest również nasz dzisiejszy artykuł wstępny na str. 3-ej).

EXPRESS
WIECZORNY
podaje o godz. 12 w południe
najnowsze
wiadomości
polityczne

w jakiej sytuacji znajduje się w tej chwili Jugosławia.

Dosłownie otoczona dwoma sąsiadami, związanymi ze sobą aliansem i rozporządzającymi siłami niepomiernie większymi od sił bitnego narodu jugosłowiańskiego. W tym stanie rzeczy trzeba się trochę uśmiechać, choćby się nie chciało...

Jednak wedle otrzymanych w Warszawie wiadomości,

POLITYKA JUGOSŁAWII BĘDZIE W DALSZYM CIĄGU ZGODNA Z CHARAKTEREM NARODOWYM JUGOSŁOWIAŃSKIM, W KTÓRYM GODNOŚĆ DZIERŻY ZAWSZE PRYM...

Jugosłowiański minister spraw zagranicznych p. Markowicz podczas spotkania z rumuńskim ministrem spraw zagranicznych Gaicencu na Dunaju w ub. tygodniu, oświadczył, że mimo wszystko, JUGOSŁAWIA NIE ZAWRZE ŻADNEGO UKŁADU Z WĘGRAMI BEZ RUMUNII, NIE PRZYSTAPI DO PAKTU ANTYKOMINTERNOWSKIEGO I NIE WYSTAPI Z LIGI NARODÓW, jak się tego od niej „przyjaciele“ domagają.

Amb. Raczyński u Halifaxa

Londynu, 1 czerwca.

(PAT) Lord Halifax powrócił dziś po południu z urlopu świątecznego, spędzonego w swoim majątku w Yorkshire, do Londynu i przyjął ambasadora Raczyńskiego, z którym odbył dłuższą, wyczerpującą rozmowę.

Czechy i Morawy będą wcielone do Rzeszy?

Protector v. Neurath u Hitlera. — Wszyscy Czesi muszą mówić po niemiecku. — Wrogą nastroj ludności wobec okupantów

Berlin, 1 czerwca.

(PAT) Teren czeski jest nadal hierarchicznie oddzielony od Rzeszy. Wszelkie starania o uzyskanie pozwolenia na wjazd do Pragi natrafiają na olbrzymie trudności. O nastrojach ludności w stosunku do okupujących wojsk niemieckich świadczą jedynie skąpe wiadomości, wychodzące na jaw dzięki dyskrecjom osób wracających z Pragi.

Dziś wydany został komunikat urzędowy donoszący, iż kanclerz Hitler przyjął na dłuższej konferencji protektora Czech i Moraw barona von Neuratha. Równocześnie nadchodzą z terenu protektoratu wiadomości, że urzędnikom niemieckim tam pracującym zaleca się traktować Czechów, jako Niemców. Zmierzają się więc do całkowitego wyeliminowania języka czeskiego, domagając się od wszystkich Czechów władania językiem niemieckim.

Według obiegujących uparczywie pogłosek, ze strony rządu Rzeszy spodziewać się należy, pewnych zasadniczych pociągnięć, które zmienią prawdopodobnie obecną sytuację prawna protektoratu.

Praga, 1 czerwca.

(PAT) Władze niemieckie skonfiskowały wszelki sprzęt techniczny, będący własnością Czeskiego Aeroklubu, w tym 32 samoloty. Działalność klubu została...

Sojusz egipsko-turecki?

Rzym, 1 czerwca.

(PAT) Donoszą z Kairu, iż tantejszy dziennik „Misri“ komentując zbliżającą się wizytę egipskiego ministra spraw zagranicznych w Ankarze przewiduje możliwość zawarcia sojuszu turecko-egipskiego.

Zdaniem prasy egipskiej, ewentualność takiego aliansu brana jest pod uwagę przez Anglię od chwili zawarcia układu angielsko-tureckiego.

Pisarz litewski

laureatem nagrody Pen Clubu Polskiego

Warszawa, 1 czerwca.

(PAT) Na ostatnim posiedzeniu Pen Clubu Polskiego przyznano tegoroczną nagrodę za przekład z literatury polskiej pisarzowi litewskiemu Fabijasowi Neweraviciusowi za całokształt działalności przekładowej ze specjalnym uwzględnieniem „Chłopów“ Reymonta.

Pen Club Polski zaprosił laureata do Warszawy, celem wręczenia mu nagrody.

Roosevelt przeziębiony

Waszyngton, 1 czerwca.

(PAT) Prezydent Roosevelt, który od kilku dni nie opuszcza łóżka, i ma lekką gorączkę, spowodowaną przeziębieniem odwołał wszystkie audyencje.

Prezydent uczynił tylko jeden wyjątek, przyjmując dzisiaj wieczorem w Białym Domu przedstawicieli wielkiego przemysłu amerykańskiego, z którymi omówił aktualne zagadnienia gospodarcze.

Powrót króla Jerzego VI do Anglii nastąpi 22 czerwca

London, 1 czerwca.

(PAT) Według oficjalnych zapowiedzi, powrót pary królewskiej do kraju na pokładzie „Empress of Australia“ nastąpić ma 22 czerwca w godzinach popołudniowych.

Statek, wiozący brytyjską parę królewską, zawinie do portu w Southampton.

Ukradł milion dolarów

Nowy Jork, 1 czerwca.

(PAT) Prokurator Dewey ogłosił, że wielki importer cukru niejaki Carlos Garcia został aresztowany pod zarzutem kradzieży przeszło miliona dolarów.

stała w ten sposób całkowicie powstrzymana.

Praga, 1 czerwca.

(PAT) Komitet wspólnoty narodowej na odbytym dziś posiedzeniu powziął decyzję przedłożenia kompetentnym czynnikiem niemieckim żądania, aby wydany przez Niemców zakaz organizowania i urządzania zgromadzeń publicznych został odwołany.

Komitet stwierdził, że zakaz zgro-

madzeń uniemożliwia przeprowadzenie konsolidacji społeczeństwa czeskiego i narusza podstawowe zasady organizacji czeskiego życia narodowego.

Praga, 1 czerwca.

(United Press). 6 wyższych urzędników departamentu reformy agrarnej ministerstwa rolnictwa zostało dziś aresztowanych. Będą oni pociągnięci do odpowiedzialności za „poważne za-

niedbanie“. Urząd reformy rolnej oddany będzie pod nadzór Niemców z Rzeszy.

Niedopatrzenia aresztowanych urzędników, stanowiące powód aresztowania mają polegać na tym, że nie stosowali się oni do poleceń protektora Rzeszy v. Neuratha, dotyczących przeniesienia tytułu własności gospodarstw rolnych na nowych właścicieli.

Słowacji grozi przewrót?

Prasa włoska zapowiada, że Słowacy utracą „niepodległość“

London, 1 czerwca.

Rzymski korespondent „Daily Telegraph“ przesłał swemu dziennikowi sensacyjną wiadomość, że w Słowacji przygotowuje się zamach, którego celem ma być zlikwidowanie rzekomej niepodległości Słowacji.

Korespondent zwraca uwagę na planową akcję prasy włoskiej, która donosi o stanie nieustannego wrzenia w Słowacji.

Dzienniki włoskie niemal codziennie przynoszą informacje o niesłychanym ucisku mniejszości węgierskiej, o okrucieństwach gwardii ks. Hlinki, o katastrofalnym położeniu ekonomicznym, aby wykazać, że państwo to jest niezdolne do samodzielnego bytu.

W szczególności wczorajsza rzymska „Tribuna“, podając szereg tego rodzaju informacji, stwierdza, że rząd premiera ks. Tiso traci coraz bardziej wpływ, a w społeczeństwie słowackim biorą górę prądy filowęgierskie.

Węgry — pisze „Tribuna“ — pragną żyć w zgodzie ze Słowacją, ale nie mogą nie interesować się tym, co się dzieje w sąsiednim kraju, gdzie 200.000 Węgrów żyje w warunkach znacznie gorszych, niż w okresie, kiedy Słowacja wchodziła w skład państwa czesko-słowackiego.

„Daily Telegraph“, podając te doniesienia włoskie, komentuje je jako dowód, że w Słowacji się coś dzieje.

Regent Jugosławii w Berlinie

Ks. Pawła powitano rewia... bombowców. — Prasa włoska grozi i „ostrzega“ Jugosławię przed przyjaźnią z Francją

Berlin, 1 czerwca.

(United Press). Punktualnie o godzinie 15.30 pociąg wiozący regenta jugosłowiańskiego ks. Pawła i jego żonę ks. Olę przybył na Lehrter Bahnhof. Dworzec, podobnie jak i ulice, którymi przejeżdżać mieli goście jugosłowiańscy udekorowany był flagami niemieckimi i jugosłowiańskimi. Na dworcu zjawili się Hitler oraz Goering i Ribbentrop w otoczeniu ministrów Rzeszy i czelnych dygnitarzy państwowych i partyjnych.

Przedsiębiorstwa i fabryki zamknęto o 12-ej w południe, a pracowników...

wzywano do stawienia się wzdłuż ulic, którymi przejeżdżała goście jugosłowiańscy. Lotnictwo niemieckie wzięło również udział w powitaniu regenta Jugosławii: 250 bombowców, samolotów bojowych i myśliwskich przeleciało nad osiá Wschód-Zachód, w chwili gdy jechali nią goście jugosłowiańscy. Na dworcu ustawiono batalion Reichswehry a wzdłuż trasy przejazdu 30.000 członków SA utrzymywało szpalery.

Paryż, 1 czerwca.

Włochy poczynają na nowo przybierać postawę ostrą wobec Francji.

Nowa katastrofa łodzi podwodnej?

Angielska łódź podwodna, po dokonaniu próbnych ćwiczeń, nie wypłynęła na powierzchnię

London, 1 czerwca.

(PAT) Panuje duże zaniepokojenie co do losu nowej łodzi podwodnej „Thetis“, która o godz. 13-ej zagłębiła się w morzu w odległości 50 mil od Birkenhead.

„Thetis“ miała wypłynąć na powierzchnię po dokonaniu próbnych ćwiczeń o godz. 16.30. Dotychczas nie otrzymano od niej żadnych sygnałów.

Na pokładzie łodzi prócz 55 marynarzy i oficerów, stanowiących jej załogę, znajduje się 20 przedstawicieli firmy „Camel Laird“ oraz eksperci admirałcji i inżynierowie.

Na miejsce, gdzie łódź pograżyła się w morze, skierowano wszystkie znajdujące się w pobliżu okręty wojenne, które rozpoczęły już poszukiwania.

Trzęsienie ziemi w Grecji

Panika wśród ludności. — Zawaliło się kilka domów

Ateny, 1 czerwca.

(PAT) W południowo-wschodniej części Grecji odczuto dziś szereg kolejnych wstrząsów sejsmicznych.

Wstrząsy nie były silne, jednak powtarzanie się ich w kolejnych odstępach wywołało panikę wśród ludności.

która w popłochu ucieka z miast i wsi, chroniąc się na polach mimo ulewnego deszczu.

Wskutek wstrząsów podziemnych zawaliło się kilka domów, jednak ofiar w ludziach nie zanotowano.

Ambasador Anglii u Mussoliniego

Omawiano aktualne zagadnienia międzynarodowe

Rzym, 1 czerwca.

(PAT) Dziś po południu odbyła się rozmowa ambasadora brytyjskiego przy Kwirynale Percy Loraine z ministrem spraw zagranicznych hr. Ciano. Według krążących pogłosek, rozmowa ta, która była pierwszym dłuższym

kontaktem politycznym nowego ambasadora angielskiego z szefem rządu włoskiego nacechowana wielką otwartością i szczerością pozwoliła obu stronom dokładnie poznać punkt widzenia Włoch i Anglii na bieżące zagadnienia i zobowiązania międzynarodowe.

Wyrazem tego są nowe ataki prasy włoskiej.

Podnosi się na nowo żądania rewindykacyjne — odnośnie do Maroka, Tunisu, Tangeru, a nawet Nicei. Niezadowolone wzmagają jeszcze próby Francji pozyskania Jugosławii. „Stampa“ ostrzega Jugosławię, by miała się na baczności. Z artykułu wspomnianego dziennika przebijają obawy, by zabieg Francji wobec Jugosławii nie zostały uwieńczone pomyślnym rezultatem.

Dziennik włoski nawołuje dyplomację włoską i niemiecką do wzmożonej czujności, aby zawczasu zapobiec wbięciu klina między przyjaźni osi. W Rzymie i Berlinie uważano Jugosławię w ostatnich czasach za zdecydowanego partnera osi.

Aktywność dyplomacji francuskiej w Białogrodzie pewność tę zachwiała. Ostrzeżenia pod adresem Jugosławii nabierają specjalnego znaczenia w przeddzień podróży ks. Pawła regenta do Berlina.

Min. Ulrych na Zamku

Warszawa, 1 czerwca.

(PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś po południu p. ministra komunikacji płk. J. Ulrycha.

Waldemar wraca do Kowna

Kowno, 1 czerwca.

(PAT) Według wiadomości z miarodajnych źródeł, Waldemar otrzymał pozwolenie powrotu do Kowna i jazd jego ma nastąpić niebawem.

Ofensywa chińska

Japończycy cofają się

Szanghaj, 1 czerwca.

(PAT) Według wiadomości ze źródeł chińskich, ofensywa chińska w prowincji Hupeh rozwija się pomyślnie.

Reuter donosi, iż wojska japońskie rzekomo cofają się w kierunku Yngchen (85 mil na północ od Hankou) oraz ku Kingszau (90 mil na zachód od Hankou).

Z dzieiów Łodzi

Dnia 2 czerwca 1919 roku podjęta została w Łodzi inicjatywa urządzenia pierwszej wystawy wzorów i deseni o motywach swojskich. Wystawę tę urządziło ówczesne T-wo Muzeum Nauki i Sztuki przy poparciu i pod protektorem Ministerstwa Kultury i Sztuki. Celem wystawy było zainteresowanie przemysłowców łódzkich i łódzkich sfer gospodarczych regionalnymi wzorami i motywami artystycznymi, żeby już w zaraniu uruchomienia przemysłu łódzkiego do wojnie europejskiej fabryki nasze mogły zaopatrywać rynek krajowy fabrykatami stylowymi w guście regionalnym polskim i krajowym, aby jednocześnie wyprzedzić z rynku wzory zagraniczne, przede wszystkim berlińskie. Nad całością tej pierwszej wystawy wzorów i deseni polskich z punktu widzenia artystycznego czuwał art.-malarz Włodzimierz Tetmajer.

Czerwiec

Dziś Marcelina
Jutro Erazma

2

Wschód słońca	3.21
Zachód słońca	20.23
Wschód księżyca	19.26
Zachód księżyca	4.12
Długość dnia	16.46
Przybyło dnia	8.46

Krótkie wiadomości

NOWA TARYFA za przejazd taksówkami weszła w życie w dniu wczorajszym. W związku z powyższym ukazały się w mieście doroczki samochodowe, na których widniał wydrukowany napis: „Taryfa obniżona”, umieszczony na przedniej szybie, nad licznikiem.

NOWE TARGOWISKA urządzi wydział upowiadający zarządu miejskiego w Łodzi w tych dzielnicach miasta, które pozbawione były dotychczas placów targowych. Nowe place targowe zostaną w pierwszym rzędzie w wschodniej części Balut oraz na terenie Marysina, który nie posiada dotąd ani jednego targowiska.

20 POLICJANTEK przybywa w dniu dzisiejszym do Łodzi. Nowe policjantki rozpoczną praktykę, przydzielone do Izby Zatrzymań. Będą one pełnić normalną służbę na ulicach miasta, pod kierunkiem policjantek mundurowych. Kurs przeszkoleniowy dla policjantek trwać będzie dwa miesiące, po czym nowy narybek zwiększy kadry mundurowej policji kobiecej.

REORGANIZACJĘ SZPITALA W RADO-GOSZCZU zarządziły władze miejskie. Oddział chirurgiczny zostanie skoncentrowany na dwóch piętrach, z których jedno przeznaczone będzie dla kobiet, a drugie dla mężczyzn. Urządzona zostanie druga sala operacyjna, zaopatrzona w przenośny aparat rentgenowski. Oddział chirurgiczny liczyć będzie 75 łózek.

OFIARY GRUŻLICZY są nadal w Łodzi bardzo liczne. W kwietniu zarejestrowano zgon 81 gruźliczków, zaś w maju 93 osób. Liczba zachorowań na gruźlicę wynosiła w maju 170 wypadków.

MĘCZYŹNI ROCZNIKA 1918, zamieszkali na terenie VII komisariatu, o nazwiskach, rozpoczynających się na litery: L. M. N. O. i P. winni stawić się dziś o godz. 8-ej rano przed komisją poborową Nr. 2 przy Al. Kościuszki 19.

Przed komisją poborową Nr. 1 przy ul. Ogrodowej 34 winni stawić się absolwenci szkół średnich rocznika 1919 i młodszych, położonych na terenie komisariatów: 2, 3, 5, 8, 9 i 11, a mianowicie absolwenci: Miejskiego Liceum Męskiego im. J. Piłsudskiego — ul. Sienkiewicza Nr. 46, Pryw. Gimn. Koedukac. P.O.W. — ul. Śródmiejska Nr. 5, i Pryw. Gimn. Męskiego Tow. Szkół Żydowskich — ul. Magistracka Nr. 21, Pryw. Gimn. Męskiego Tow. Szerzenia Oświaty i Wiedzy Techn. wśród Żydów — ul. Pomorska 46, 48.

Dużury aptek

Nocy dzisiejszej dużurują następujące apteki: H. Pastorowa (Łagiewnicka 96), J. Kahane (Limanowskiego 80), J. Koprowska (Nowowiejska 15), M. Rosenblum (Śródmiejska 21), M. Barcińska (Piotrkowska 94), L. C. Żuki (Rokicińska 53), E. Zakrzewski (Kałna 54), I. Siniecka (Ragówska 59), S. Trawkowska (Brzezińska 56).

Przebudowa ulicy Głównej

Kostka bazaltowa na podłożu betonowym. — Dwie zmiany robotników pracują przez 16 godzin na dobę

W związku z licznymi skargami mieszkańców ulicy Głównej i przyległych na przedłużający się okres robót brukarskich na tej ulicy, co spowodowało w konsekwencji zamknięcie ruchu pieszego i kołowego, p. prezydent Kwapiński przeprowadził osobiście lustrację wymienionego odcinka.

Lustracja odbyła się wczoraj późnym wieczorem. Stwierdzono, że ulica jest całkowicie rozkopana i ruch jest zahamowany. Ze względu jednak na układanie na tej arterii, szlachetnej nawierzchni z kostki bazaltowej, co wymaga poprzedniego ułożenia podkładu betonowego, ulicę Główną trzeba było dla ruchu zamknąć, zwłaszcza, że jest ona wyjątkowo wąska.

Zarząd Miejski, chcąc przyspieszyć tempo robót, zatrudnił dwie zmiany robotników, którzy pracują 16 godzin na dobę, przyczem nocna zmiana pracuje przy oświetleniu elektrycznym.

Prace brukarskie prowadzone są za ledwie półtora tygodnia, a ulica otrzy-

POLSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ

»PATRIA« S. A. WARSZAWA
PL. NAPOLEONA 3

Jedynie w kraju Towarzystwo, uprawiające wyłącznie działy wypadkowe

Ubezpieczenia: od następstw nieszczęśliwych wypadków — odpowiedzialności cywilnej — autocasco.

Oddział w Łodzi: ul. Piotrkowska № 111, tel. 176-00

mała już nowe chodniki po obydwu stronach ulicy, na przestrzeni od ul. Piotrkowskiej do Sienkiewicza. Dostęp do sklepów i zakładów handlowych odbywa się bez przeszkód.

Całkowite ukończenie przebudowy ul. Głównej obliczone zostało na 2 i pół miesiąca.

Prace, zmierzające w kierunku przyspieszenia robót, napotykały na przeszkody na dalszych odcinkach, albowiem niektórzy właściciele domów, teraz dopiero, w terminie spóźnionym przystąpili do przyłączenia swych nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacyjnej. (v)

Miasto zaciąga dwumilionową pożyczkę

w Polskim Banku Komunalnym. — Umorzenie pożyczki świątecznej udzielonej pracownikom miejskim

Wczoraj odbyło się posiedzenie radzieckiej komisji finansowo-budżetowej. Najważniejszym punktem porządku dziennego, który wywołał obszerną dyskusję, była sprawa umorzenia pożyczki udzielonej pracownikom miejskim w grudniu 1938 roku, w sumie 270 tysięcy złotych.

Udzielanie pracownikom miejskim pożyczki przed świętami Bożego Narodzenia, stało się prawem zwyczajowym, jak również weszło w zwyczaj, że sumy te były następnie umarzane i pracownicy nie zwracali ich.

Pożyczka przedświąteczna udzielana była pracownikom samotnym w wysokości 50 zł., pracownikom posiadającym na utrzymaniu jednego członka rodziny

— w wysokości 75 zł., zaś pozostałym obciążonym licznymi rodzinami — w wysokości 100 zł.

Władze nadzorcze zazwyczaj nie kwestionowały uchwały władz miejskich w sprawie umorzenia pożyczki. Do piero w roku bieżącym po raz pierwszy sprzeciwiły się jej umorzeniu.

W związku z powyższym wypłynęła w toku posiedzenia kompromisowa propozycja umorzenia pożyczki pracownikom, zarabiającym mniej, aniżeli 300 złotych i posiadającym rodzinę na utrzymaniu, podczas gdy pozostali byłiby zobowiązani do zwrotu pobranych kwot.

Ogólne suma do umorzenia wyniosła by wówczas 132.450 złotych.

Przeciwno propozycji kompromiso-

wej, a za całkowitym umorzeniem zaległości wypowiedział się radny Potkański (P.P.S.), twierdząc, że takie załatwienie sprawy skrzywdziłoby młodych samotnych pracowników, których pobory nie przekraczają często 100 lub 120 zł. miesięcznie.

Inni radni wypowiedzieli się również za umorzeniem pożyczki, po czym komisja finansowo-budżetowa jednogłośnie uchwaliła umorzyć pożyczkę przedświąteczną udzieloną pracownikom miejskim w sumie 270 tysięcy złotych.

W dalszym ciągu obrad załatwiona została sprawa zaciągnięcia pożyczki w wysokości 2 milionów złotych w Polskim Banku Komunalnym. Pożyczka ta umożliwi częściową spłatę długu zaciągniętego przez miasto w Komunalnej Kasie Oszczędności w Łodzi.

Załatwiona została również sprawa przyjęcia dotacji od Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w kwocie 35 tysięcy złotych. Dotacja ta przeznaczona jest na wyposażenie straży ogniowej. (v)

Groźny pożar w fabryce

Kaweckiego i Rosickiego. — Straty wynoszą 50 tys. złotych

Wczoraj około godziny 1.30 po północy w fabryce płyt korkowych i materiałów izolacyjnych firmy Kawecki, Rosicki i S-ka, Sp. Akc. — na posesji własnej firmy przy ul. Tuszyńskiej 69 wybuchł groźny pożar.

Dozorca nocny, obchodząc teren fabryczny, zauważył w pewnej chwili dym, wydobywający się z parterowego budynku murowanego, mieszczącego oddział fabrykacji płyt korkowych.

Ogień, natrafiając na łatwopalny materiał, rozszerzał się z wielką szybkością i zagrażał dalszym budynkom.

Dozorca zaalarmował straż ogniową, której łącznie przybyło 5 plutonów. Sytuacja przedstawiała się w pierwszej

chwili groźnie, tym bardziej, że z płonącego budynku wydobywał się gęsty i czarny dym. Strażacy pracować musieli na niektórych placówkach w maskach gazowych.

Sytuacja została opanowana po godzinnych wysiłkach straży. Całkowicie został pożar ugaszony dopiero o godzinie 4-ej rano.

Ogień strawił oddział fabrykacji płyt korkowych oraz większy zapas surowców.

Straty, szacowane są na około 50.000 złotych.

Na miejsce pożaru przybyli przedstawiciele władz, celem ustalenia przyczyny pożaru. (l).

Ubezpieczalnia zawarła umowę z lekarzami

Podwyżka płac i dodatek za wysługę lat

Jak się dowiadujemy, zawarta została umowa zbiorowa między Ubezpieczalnią Społeczną w Łodzi, a zatrudnionymi przez nią lekarzami.

Umowa jest bezterminowa z prawem wypowiedzenia na 3 miesiące przez

każdą ze stron w końcu roku kalendarzowego.

Lekarze uzyskali pewną podwyżkę płac, która globalnie wyniesie będzie 400.000 złotych rocznie.

Sprawa urlopów została uregulowa-

na w ten sposób, że lekarze korzystają będą z urlopów 4- i 6-tygodniowych w zależności od spełnianych funkcji.

Następnie umowa reguluje sprawę stabilizacji lekarzy oraz wprowadza specjalny dodatek za wysługę lat, z którego dotąd lekarze nie korzystali.

W umowie zbiorowej przewidziane jest powołanie komisji kwalifikacyjnej, która będzie opiniowała kandydatów na nowe stanowiska lekarskie w Ubezpieczalni Społecznej. (k)

GRAND KINO
Pocz. 4, 6, 8 i 10.

DZIEJE GRZECHU

wg. STEFANA ŻEROMSKIEGO.

W rol. głównych: LUBIENSKA, DAMIECKI, SAMBORSKI, JUNOSZA-STEPOWSKI, AN-DRZEJEWSKA, ZELWEROWICZ

RAK I GRUŻLICA

Czy istnieją „przeklęte“ domy, w których lokatorzy narażeni są specjalnie na raka? — Lekarze zwalczają tę teorię. — Zła woda, i farba ścian powodują choroby

Przed kilku dniami w prasie paryskiej ukazała się niezwykle ciekawa wiadomość o domach, w których z nieznanym przyczyną obserwuje się wzmogoną śmiertelność wskutek zachorowań na raka. Obserwacja ta dotyczyła Lyonu. Wydział zdrowotności w tym mieście przeprowadza ten eksperyment w ciągu dwudziestu lat i doszedł do następujących wyników statystycznych: — na 23.258 domów mieszkalnych w 8.321 domach nie było ani jednego wypadku śmierci wskutek raka, w 3769 domach po jednym wypadku śmierci wskutek tej choroby, w 953 — po 2, w 228 — po 3, w 53 — po 4, w 16 — po 5, w 5 — po 6, w 2 — po 1 i wreszcie w jednym domu zdarzyło się siedem zgonów wskutek raka.

Ze statystyki tej wynika pozornie, że istnieją pewne „przeklęte“ domy, w których lokatorzy bardziej narażeni są na tę straszną chorobę niż w innych domach. Stworzono już nawet całe tomy „naukowych“ przyczyn tego parafloksalnego zjawiska. Jedni uważają, że główną przyczyną jest zła woda, inni zwalają to „przekleństwo“ na karb pewnych składników gruntu, na którym dom stoi, a są i tacy, którzy większą śmiertelność tłumaczą specyficznymi właściwościami materiału, użytego do budowy domu oraz farb, którymi pomalowano ściany...

Znakomity lekarz loński, dr. August Lumiere, stojący na czele kliniki onkologicznej w Lyonie, stanowczo odrzuca wszystkie te teorie. Według jego zdania, nie ma „przeklętych“ domów na świecie i „anormalna“ liczba zgonów wskutek raka w pewnych domach jest po prostu dziełem przypadku.

Lumiere przeprowadził inne badania statystyczne w ciągu tych dwudziestu lat i doszedł do wniosku, że w niektórych domach nie przyszło na świat ani jedno dziecko, w innych zaś liczba noworodków dochodziła do ośmiu. To samo dotyczy śmiertelności wskutek gruźlicy: — są domy, w których nigdy nie było choroby i inne, w których gruźlica szaleje...

Teoria o rzekomej dziedziczności raka

Doktor Lumiere zwalcza również energicznie inną teorię, cieszącą się podobno wśród niektórych lekarzy wielkim powodzeniem, a mianowicie teorię o rzekomej dziedziczności raka. Lekarze, którzy obserwowali kilka wypadków śmierci wskutek raka w tej samej rodzinie i którzy w ciągu swej długoletniej praktyki dokonali kilku takich spostrzeżeń, skłonni są uwierzyć, iż rak jest chorobą dziedziczną. Doktor Lumiere uważa, że budowanie tak niebezpiecznych teorii na podstawie skąpego materiału statystycznego jest niepoważne, albowiem wyniki tych spostrzeżeń opierały się wyłącznie na znanej teorii prawdopodobieństwa.

Z zagadnieniem tym łączy się również inna sprawa, wywołująca wiele sporów wśród laików, a mianowicie sprawa niebezpieczeństwa gruźlicy w małżeństwie. Wśród lekarzy nie było dotychczas uzgodnionego zdania, czy chory małżonek może zarazić gruźlicą swą połowę i odwrotnie.

Piąty kongres medyczny, jaki odbył się w 1933 roku w Paryżu, gromadząc największe sławy medyczne z

całego świata, ustalił niezbicie, że na sto małżeństw, w których jedna strona dotknięta jest gruźlicą, w dziesięciu małżeństwach druga strona również zapada na gruźlicę. Na tej podstawie kongres doszedł do wniosku, że gruźlica jest chorobą przenośną w małżeństwie. Zdarza się to nie zawsze, ale w dziesięciu wypadkach na sto.

Przenoszenie gruźlicy

Doktor Lumiere był jednym z tych, którzy przeciwstawili się tym twierdzeniom, uważając, że nie jest jeszcze rzeczą dowiedzioną, czy w tych dziesięciu wypadkach zarażenie nastąpiło w domu, czy też poza domem. I czy jest rzeczą pewną, że osoby te nie zachorowałyby na gruźlicę, gdyby nie wstąpiły w związek małżeński z gruźlikami?... Doktor Lumiere zbija więc twierdzenie o dziedziczności raka i o przenoszeniu się gruźlicy w małżeństwie. Trudno odpowiedzieć kto ma w tym wypadku rację. Rak jest jeszcze chorobą zupełnie nieznaną i dlatego nie można mieć pewności, czy jest to choroba dziedziczna, czy też nie. Jeśli chodzi o specjalne domy, dotknięte rakiem, to przy całym sceptycyzmie do tego rodzaju spraw, nie wolno zapominać o tym, iż naprzykład rozsądnikiem raka jest smoła i jej produkty pochodne, które powodują powstanie złośliwych narośli przy wdychaniu lub wcieraniu w skórę. A czy znamy już wszystkie substancje, wywołujące chorobę raka? Czy jest rzeczą niemożliwą, że takie same substancje tkwią w farbie, którą malujemy ściany naszych mieszkań, lub w materiałach, z których budujemy „przeklęte“ domy?...

Wiemy, że chorobę raka wywołują również pewne promienie — naprzykład promienie Roentgena lub radu — ale nie wiemy, czy nie istnieją jeszcze inne niewidzialne promienie, posiadające te same zgubne właściwości. Mo-

żna nie wierzyć w istnienie „promieni ziemnych“, posiadających specjalne właściwości i oddziaływujące w ten czy inny sposób na nasz organizm, ale nie należy kategorycznie odrzucać możliwości ich istnienia.

Dorośli i dzieci

Co się tyczy przenoszenia gruźlicy w małżeństwie, to i ta sprawa nie może być przesądzona na tę lub inną stronę. Dzieci rzekomo mogą łatwo zarazić się gruźlicą, dorośli natomiast — nie. Na dowód prawdziwości tego twierdzenia przytacza się fakty z sanatoriów, gdzie personel pielęgniarzki, stykający się tak często z chorymi, nie zapada na gruźlicę. Ale można to również wytłumaczyć sobie w ten sposób, że personel sanatoryjny i lekarze przebywają w specjalnych warunkach, niesprzyjających zarażeniu: — czyste powietrze górskie, słońce, odpowiednie pożywienie i t. d. Jest rzeczą zupełnie możliwą, że w warunkach wielkomiejskich dorośli zarażają się łatwo.

Ale Lumiere ma bezsprzecznie co do jednego całkowitą rację: — jeżeli wnioski medyczne mają się opierać tylko na statystyce, nie posiadającej potwierdzenia w praktyce, to taką statystykę należy budować na bardzo szerokiej obserwacji, a jej rezultaty należy obliczać z dokładnością matematyczną z uwzględnieniem teorii prawdopodobieństwa celem wykluczenia przypadku.

Niestety, zasady te nie zawsze są należycie przestrzegane. Lekarz po wypróbowaniu pewnego środka na 30 pacjentach i skonstatowaniu dobrych wyników w 25 przypadkach, uważa już lekarstwo za wypróbowane i dające dobre wyniki. W rzeczywistości zaś ma on prawo do wyciągania tego rodzaju wniosków dopiero po przeprowadzeniu kilku tysięcy prób i doświadczeń...

W. T.

Pożyczki na przebudowę dużych mieszkań

Komitet rozbudowy dysponuje funduszem w wysokości 400 tys. złotych

Donosiliśmy wielokrotnie o głodzie małych mieszkań w Łodzi, podczas, gdy liczne, duże apartamenty stoją pustkami i nie znajdują refleksantów. Gdyby wszyscy stłuki duże, niezajęte mieszkania, przerozbij na lokale małe, dwu i trzypokojowe, niewątpliwie znaleźliby się liczni refleksanci, zwłaszcza, że większość dużych mieszkań znajduje się w śródmieściu.

Właściciele nieruchomości nie kwapią się do kosztownych często przeróbek mieszkań, ze względu na brak odpowiednich funduszy. Nie wszyscy jednak widocznie wiedzą o tym, że Komitet Rozbudowy Miasta posiada na ten cel sumę 400 tysięcy złotych, przeznaczoną na pożyczki dla celów przebudowy lub założenia inwestycji sanitarnych w mieszkaniu.

Pożyczki udzielane są na urządzenie w mieszkaniach łazienek, ubikacji lub zlewów i kranów, tam, gdzie urządzeń tych po dziś dzień nie ma, celem pod-

niesienia ogólnego poziomu mieszkań w Łodzi oraz dla celów przebudowy mieszkań.

Pożyczki udzielane są właścicielom nieruchomości, którzy złożą podanie, motywując na jaki cel zamierzają użyć pieniądze, załączą kosztorys i plan przebudowy, względnie nowych urządzeń. Pożyczka oprocentowana jest na 6 i pół procent w stosunku rocznym.

Mimo dogodnych warunków, nieliczni tylko właściciele domów w Łodzi zwrócili się do Komitetu Rozbudowy Miasta o przyznanie kredytu na rozbudowę, względnie przebudowę mieszkań. Kredyty nie zostały jeszcze wyczerpane i każdy może się o nie ubiegać.

Za pieniądze, uzyskane z pożyczki możnaby przebudować znaczną część dużych mieszkań, dzieląc je na dwa lub nawet trzy mniejsze lokale mieszkalne, na które jest duży popyt. (v)

Śmiertelna przejażdżka kajakiem

Młody człowiek utonął w Julianowie

Henryk Kłosiński, zamieszkały przy ul. Profesorskiej 12, udał się wczoraj do Julianowa celem przejażdżki kajakiem. W pewnym momencie kajak przewrócił się i Kłosiński poszedł na dno. Pośpieszył mu z pomocą jego przyjaciel 23-let-

ni Grzebliński, który również począł tonąć.

Grzeblińskiego udało się uratować, zaś Kłosiński utonął. Zwłoki jego wydobyto po czterech godzinach.

Ferie szkolne

rozpoczną się 22 b. m.

Z dniem 22 b. m. rozpoczynają się ferie w szkołach, w związku z czym poczynione zostały już przygotowania do przeprowadzenia w okresie wakacyjnym gruntownego remontu wszystkich lokali szkolnych.

Jednocześnie w pełnym toku są przygotowania do uruchomienia kolonii letnich dla najuboższej dziatwy szkół powszechnych.

Na koloniach, które urządzone zostaną w 14 miejscowościach na terenie województwa łódzkiego i kieleckiego, pomieszczonych będzie w dwóch turnusach ponad 5.000 dzieci.

Ponadto na półkoloniach, które będą zorganizowane w parkach miejskich, przebywać będzie około 8.000 dzieci.

Wzorem lat ubiegłych, na zakończenie każdego turnusu zorganizowane zostaną wycieczki dziatwy nad morze. W r. b. przewiduje się wysłanie nad morze 10.000 dzieci. (k)

Tydzień „Czerwonego Krzyża“

Zbiórka pieniężna i odczyty propagandowe

W dniu wczorajszym rozpoczął się w Łodzi Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża, który zbiega się z 20-letnim istnieniem Czerwonego Krzyża.

Tydzień trwać będzie do 10 b. m. Wczoraj — zgodnie z ustalonym programem — przeprowadzona została zbiórka w lokalach publicznych. Dziś, 2-go czerwca, odbędzie się uroczysta akademii w Radzie Miejskiej, po akademii zaś — dekoracja zasłużonych działaczy P. C. K.

Jutro, 3 czerwca, odbędzie się zbiórka uliczna, pojutrze — w niedzielę — odprawione zostanie uroczyste nabożeństwo w Katedrze, po czym nastąpi przebież organizacyj P. C. K. przez ulicę Piotrkowską, gdzie przed domem nr. 106 defiladę odbierze dowódca O.K. gen. Thommee w obecności p. wojewody Józewskiego, ks. biskupa Jasińskiego i prez. Kwapińskiego.

W dniach od 6 do 10 b. m. odbędzie się zbiórka ofiar na listy, zaś we wszystkich teatrach i kinach zorganizowane zostaną prelekcje oraz odczyty propagandowe.

Zderzenie samochodu z dorożką

Na ul. Piotrkowskiej, koło posesji nr. 317, a więc przy placu Leonarda najechał wczoraj inż. Stefan Bursche, zam. w Pabianicach przy ul. Grobelnej 6, na dorożkę, powożoną przez Szapkę Abramowicza.

Dorożka, uderzona przez samochód z tyłu, wpadła na stojącego przy jezdni Józefa Brockiego, zam. ul. Widzewskiej nr. 60. Brocki doznał lżejszych obrażeń, a dorożka została uszkodzona.

Sprawcy wypadku, spisała policja protokół. (l)

Za obrazę Narodu Polskiego

3 miesiące aresztu

Elżbieta Wildner, zam. przy ulicy Rzgowskiej 91, w dniu 28 kwietnia, w dyspucie politycznej na temat możliwości wojny, wyraziła się do swych sąsiadów w sposób obelżywy o Narodzie Polskim.

Pociągnięta za to do odpowiedzialności karnej, została Wildnerowa skazana wczoraj przez sąd grodzki na 3 miesiące aresztu. (l)

Zabity w czasie bójki na terenie Wiskitna

Na terenie Wiskitno-Place miało miejsce wczoraj bójka, w czasie której zabity został 23-letni Hau, zaś matka jego Marianna odniosła ciężkie obrażenia i w stanie beznadziejnym odwieziono ją do szpitala.

Również sprawcy awantury 55-letni Bronisław Różański i jego syn zostali poranieni.

KINO CASINO Początek 4, 6, 8, 10

Wielki milionowy film

WŁADCZYNI

W roli Królowej Wiktorii największa tragiczka scen londyńskich

ANNA NEAGLE

Ceny miejsc załóżone na wszystkie seanse od 1.00 zł.

Oszczędzać na Obronie Narodowej, to narażać kraj na wojnę, wydawać go na łup wroga, to za każdy oszczędzony grosz płacić krwią narodu

WALKA MUSSOLINIEGO Z NASTĘPCĄ TRONU

Ks. Umberto, szwagier króla belgijskiego, największym przeciwnikiem faszystów. — Dwór pragnie przyjaźni z Francją
Rząd faszystowski chce desygnować przyszłego króla?

KSIAŻE PIEMONTU UMBERTO

Królestwem bez następcy tronu jest Italia. Wprawdzie król włoski ma syna, zaś włoską dynastię królewską obowiązują te same prawa dziedziczności, co inne dynastie, jednakże rząd faszystowski już przed laty postanowił, że tylko partia może desygnować nowego króla...

Do niedawna nie przywiązywano do tej decyzji praktycznego znaczenia. Zdawało się, że chodzi tu o formalność bez głębszej treści. Rzeczywistość pokazuje jednak, że sprawa wygląda inaczej.

Naród włoski uważał za rzecz nie podlegającą najmniejszej dyskusji fakt, iż syn królewski, książe Umberto, jest i będzie następcą tronu. Obecnie masy będą musiały zmienić swe pojęcia o tej sprawie. Ktokolwiek waży się dziś bowiem mówić o księciu Umberto jako o następcy tronu, uznany zostaje za wroga reżimu faszystowskiego. Oficjalnie książe Umberto nosi jedynie tytuł księcia Piemontu.

Gdy niedawno jedno z miast północno-włoskich wystosowało do księcia Umberto depeszę gratulacyjną z okazji jego urodzin, nazywając go w niej „principe ereditario” (następca tronu), odpowiedzialna za tekst depeszy osoba została usunięta ze swego stanowiska.

Wobec tej wymowy faktów redaktorzy pism oraz urzędnicy państwowi wiedzą już dziś w Italię dokładnie, że dla księcia Umberto nie jest już „principe ereditario”, lecz tylko „el principe di Piemonte”.

A przy tym książe Umberto cieszy się w Italię niezwykłą popularnością. Masy kochają go, tak samo jak jego małżonkę, siostrę króla belgijskiego Leopolda III. Gdy młoda para doczekała się potomka, cały naród święcił radośnie to wydarzenie.

Dla nikogo nie jest tajemnicą, że syn króla włoskiego nie jest absolutnym symbolem ustroju faszystowskiego. Barczy często mówiono już o przeciwieństwie zapatrywań między rodziną kró-

lewską a reżimem, przy czym głównym motorem tej opozycji w rodzinie królewskiej był zawsze książe Piemontu.

Jedno z czasopism francuskich zamieściło ostatnio wiadomość, że stosunki pomiędzy dworem i reżimem uległy wskutek ostatnich wydarzeń znacznemu ochłodzeniu. Dwór zdaje się nie być zachwycony polityką osi, gdyż przywiązuje w pierwszym rzędzie wagę do dobrych stosunków z Francją.

Według informacji z tego samego źródła, hrabina Edda Ciano-Mussolini, najstarsza córka Duce, od pewnego czasu nie bierze udziału w oficjalnych przyjęciach na dworze. Miało to nastąpić jakoby dlatego, że podczas jednego z przyjęć hrabina Ciano wyraziła życzenie, ażeby posadzono ją przed księżną Piemontu. A marszałek dworu w sposób uprzejmy, lecz niemniej stanowczy, odmówił zadość uczynienia temu życzeniu...

We Francji opowiadają sobie także, że król i królowa podczas uroczystości ślubnych córki królewskiej, Marii Sabaudzkiej, z uprzedzającą i jak gdyby podkreśloną uprzejmością traktowali posła fancuskiego w Rzymie, Andre Francois-Poncet, o którym wiadomo, że jest on niemal całkowicie bojkotowany przez wyższych dygnitarzy reżimu.

Na przyjęciu u księżny de Bourbon-Parma, siostry nowego zięcia króla, Wik-

tor-Emanuel III miał się wyrazić wobec posła fancuskiego, że „boję się głęboko nad tym, co się w Italię rozgrywa i zwraca przeciwko państwu krajowi. Niestety nie mogę niczemu zapobiec — nie leży to w mojej mocy... Proszę tylko, by pan pamiętał jedno: Burza przeminie, Italia odnajdzie swą drogę do Francji...”

Ignorowanie następcy tronu nasuwa szereg pytań. Czyżby w kołach faszystowskich istotnie noszono się z myślą nie dopuszczenia księcia Piemontu na tron? A jeżeli tak — któż jest w takim razie kandydatem reżimu? Czy — jak to się mówi po cichu — książe Aosta, kuzyn królewski i obecny wicekról Abisynii. Czy byłby on zdecydowany na ewentualne przyjęcie oferty partii i sprzeniewierzenie się dotychczasowym tradycjom dynastycznym?

W myśl regulaminu, obowiązującego dom królewski Sabaudii, po śmierci króla książe Umberto zostaje automatycznie głową rodziny królewskiej. Jakby się ustosunkował w tym charakterze do monarchii, wywodzącego się z tej samej rodziny? Czy może partia faszystowska zamierza założyć w Italię nową dynastię?

Pytania, pytania, a jedno sensacyjniejsze od drugiego.

Zdaje się jednak, że król Wiktor-Emanuel III ma nadzieję, iż nie tak prędko staną się one aktualne: mimo posunięte-

BENITO MUSSOLINI

go wieku jest on pod względem fizycznym w doskonałej formie. Ze jednak możliwość powstania takich zagadnień wogóle istnieje, jest wymownym dowodem tego, iż nie wszystko co się dzieje w murach Palazzo Chigi znajduje absolucję w pałacu królewskim. (F)

KUSZENIE WITOSA PRZEZ „GESTAPO”

Rewelacje o propozycjach Trzeciej Rzeszy, które zostały odrzucone przez Witosa

W dniu 16 maja br. na poufnym zjeździe delegatów Str. Ludowego z województw stanisławowskiego i tarnopolskiego, wybitny i czołowy działacz tej partii dr. Tabisz, oświadczył, że po wkroczeniu wojsk niemieckich do Czech p. Wincenty Witos wezwany został do Gestapo.

Kierownictwo Gestapo w imieniu rządu niemieckiego obiecało p. Witosowi **BEZKARNY POWRÓT DO POLSKI I DOPROWADZENIE GO PONOWNIE DO STANOWISKA PREMIERA RZĄDU, Z TEM, ŻE STWORZONYBY ZOSTAŁ**

RZĄD LUDOWY W SZEROKIM SKŁADZIE.

Gestapo zażądało od p. Witosu jedynie przyrzeczenia, które streszczało się w żądaniu, aby p. Witos — po objęciu rządów w Polsce — doprowadził do udzielenia autonomii Niemcom polskim i innym mniejszościom narodowym.

Czas stwierdzić na podstawie informacji wiarygodnych, posiadanych przez koła polityczne w Warszawie, że:

1) przedstawiciele władz politycznych Trzeciej Rzeszy, czy też tajnej policji politycznej (Gestapo) nie zetknęli się ani

razu bezpośrednio i nie prowadzili żadnej rozmowy z Witosem w Czechosłowacji.

2) reprezentant władz niemieckich w Czechosłowacji, b. major armii austriackiej, wybitny działacz hitlerowski a następnie dygnitarz „protektoratu” usiłował kilka razy nawiązać kontakt z Witosem, ale bezskutecznie;

3) za pośrednictwem osób trzecich skierowane zostały do Witosu propozycje wspomnianego przedstawiciela władz Trzeciej Rzeszy.

AGENT NIEMIECKI PROPONOWAŁ WITOSOWI ODBYĆ KONFERENCJĘ Z „MIARODAJNYMI” OSOBISTOŚCIAMI TRZECIEJ RZESZY W WIEDNIU ALBO W MONACHIUM;

4) przedłożone Witosowi przez pośredników propozycje niemieckie były ogólnikowe. W każdym razie mówiły one o mniejszości niemieckiej w Polsce, o kwestii żydowskiej i ukraińskiej oraz o zagadnieniach gospodarczych. Warszawskim kołom politycznym niewiadomo, czy propozycje niemieckie obejmowały jakiegokolwiek terytorialne.

5) po otrzymaniu propozycji niemieckich, zreferowanych przez pośredników na piśmie, **WITOS UDAŁ SIĘ BEZZWŁOCZNIE DO KIEROWNIKA POLSKIEJ PLACÓWKI DYPLOMATYCZNEJ W PRADZE CZE-SKIEJ I ZŁOŻYŁ TAM SZCZEGÓŁOWE SPRAWOZDANIE PISEMNE;**

6) rzecz naturalna, że propozycje niemieckie zosły przez Witos z miejsca odrzucone. Nie pojechał on do Wiednia ani do Monachium, nie wdał się w żadne rozmowy z przedstawicielami niemieckich władz okupacyjnych w Czechach i aby uniknąć jakiegokolwiek kontaktu z Gestapo udał się do Polski przez „zieloną granicę”. Dla legalnego opuszczenia ziem „protektoratu” było konieczne specjalne zezwolenie Gestapo, czego Witos postanowił uniknąć, ryzykując przedostanie się do Polski w drodze „nielegalnej”.

Zostaliśmy przez hitlerowców oszukani

Co się dzieje w Zagłębiu Saary

Kierownicze koła niemieckie są żywo zaniepokojone wzrostem nastrojów antyhitlerowskich, ogarniających głównie rejony pograniczne. O ile na wschodzie nastroje ludności są raczej pasywne, to w zachodnich okręgach ujawniają się wyraźne tendencje o charakterze rewolucyjnym.

Tak np. w Zagłębiu Saary, o czym w swoim czasie donosiliśmy, dochodziło w początkach maja do zamieszek na kopalniach i w zakładach przemysłowych. W hucie w Barbach robotnicy zdemolowali całkowicie urządzenia biurowe dyrekcji zakładów. W innych zakładach pojawiają się co chwila napisy: „robotnik niemiecki nie pragnie wojny”, albo „žadamy powrotu Maxa Brauna — zostaliśmy przez hitlerowców oszukani” i t. p.

Nastroje mas w Zagłębiu Saary cha-

rakteryzuje najlepiej całkowite niepowodzenie filmu z okresu plebiscytu w Saarze, którego wyświetlenie zostało nakazane w chwili obecnej przez ministerstwo propagandy dla przeciwdziałania nastrojom defetystycznym ludności. Zarządzenie to okazało się pod każdym względem chybione. Seanse z filmem propagandowym dały powód do żywiołowych manifestacji przeciwko reżimowi hitlerowskiemu i rozbudziły w masach robotniczych pragnienie nawrotu do stosunków przedplebiscytowych. Wobec tych nieoczekiwanych wyników propagandy hitlerowskiej miejscowy kierownik działu propagandy, po porozumieniu się z ministerstwem, postanowił zarządzić zdjęcie filmu plebiscytowego z ekranu. Dla przeciwdziałania narastającej fali niezadowolenia utworzono przy kierownictwie Gestapo specjalny wydział do walki z defetyzmem.

KINO EUROPA Sensacyjny dramat obyczajowy
ZAMKNIĘTY ŚWIAT
 Pecz. 4, 6, 8, 10.
 Cena od **80 gr.**
 Gehenna młodej dziewczyny za kratami kobiecego więzienia.

Przedstawicielstwo samochodów osobowych i podwozi ciężarowych znanych i pożądanym na rynku poszukuje zdolnych **sprzedawców-fachowców** wprowadzonych na rynek samochodowy. Oflerty z curriculum vitae i odpisami swiadczymy sub: „Getepe” do Tow. Reklamy Młodzieżowej. Warszawa. Sienkiewicza 14.

Mandzuku - raj poetów

Każdy mieszkaniec Mandżurii pisze poezje

Charbin, w maju

Podczas gdy w Chinach wciąż jeszcze grzmiały działy, a bomby, rzucone z samolotów, wyrządzają szkody — Mandżuria idzie swoją drogą. Stać się rajem poetów w Azji — oto największe i jedyne w swoim rodzaju dążenie tego kraju.

W żadnym innym państwie na świecie w stosunku do liczby mieszkańców nie wydano w ciągu ostatnich pięciu lat tak wielkiej ilości dzieł poetyckich i literackich. Ich ogólna liczba jest większa, aniżeli ilość dzieł wydanych w Japonii, Korei, Chinach i Indiach razem.

Utwory te ukazały się w nie mniej niż pięciu językach: mandżurskim, japońskim, koreańskim, mongolskim i rosyjskim, nie mówiąc o znacznej ilości dzieł chińskich, które konsekwentnie traktuje się w Mandżurii jako „literaturę obcą”. Literatura i poezja mongolska znajduje się jeszcze na bardzo niskim poziomie, koreańska również nie wydała jeszcze żadnego mistrzowskiego dzieła, a rosyjski brak jest wszelkich bliźszych szczegółów, zaś mandżurska i japońska stoją mniej więcej na tym samym poziomie, zarówno pod względem jakościowym jak i ilościowym.

Poeci i pisarze japońscy w Mandżurii słusznie uważani są za „swojskich” gdyż używają w swych utworach wyłącznie tematów lokalnych. Rodzaj ich poezji przypomina formę heksametrową okresu naszych klasyków. Ich pierwszy miesięcznik poetycki „Acacia” ukazał się już w roku 1910. Od tego czasu wydane zostały cztery dalsze wielkie czasopisma literackie — „Niang-Niang-Miao”, „Shirobuta” (Biała świnia), „Dzonka” i „Wielki kamień”, które publikują po większej części wiersze.

Równocześnie roi w Mandżuku się od związków pisarzy i poetów. Istnieje towarzystwo literackie w Hsinking, stowarzyszenie Sakufun, Shisho w Dairen, Kasasagi, także w Dairen, Mandżurska Bunwa-kai, do której należy 1000 japońskich pisarzy i około 300 poetów. Ci, którzy nie posiadają żadnego majątku, a których dzieła zdobyły już wielką sławę, subwencjonowani są przez „ministerstwo dobra publicznego” (dawne ministerstwo oświaty).

W przeciwieństwie do poetów japońsko-mandżurskich, którzy najchętniej posługują się motywami historycznymi i alegorycznymi, własna twórczość poetów mandżurskich ma raczej oblicze rosyjskie. Realistyczna szkoła góruje; można powiedzieć, że Gorki, Dostojewski i Tolstoj podają sobie ręce, a to, co przytym wy-

chodzi, przewyższa pod względem jakościowym daleko twórczość japońskich kolegów.

Chiński ruch odnowienia był pierwszym bodźcem dla tej poezji. W roku 1923 trzy gazety, wychodzące w Mukdenie — „Sheng Shing Shih Pao”, „Tung Pao” i „Ming Pao”, zaczęły jako pierwsze publikować mandżurskie powieści, nowele i wiersze. W roku 1925 Chrześcijański Związek Młodzieży w Mukdenie i składające się z nauczycieli, dziennikarzy i urzędników stowarzyszenie literackie „Chih Ming” wydały dwa pierwsze magazyny mandżurskie. W ciągu następnych lat ukazało się nie mniej niż 9 wielkich czasopism literackich i poetyckich oraz znaczna ilość książek. Najlepsze powieści, jak „Chang-Hung” (Wielka Tęcza), „Shang Shi-Kaia” i „Huang-Yuan” (Dzika Samotność) Ming Shenga przetłumaczone zostały na różne obce języki. W roku 1930 wydano w Mandżurii mnóstwo doskonałych powieści literackich. Między innymi Ting Huan-Wen napisał wspaniałą powieść chłopską, Chan Kung powieść „Hou Chi” (Druga żona), Cheng Hsueh-Chu romans obyczajowy „Hsing Huo”, Ssu Fei anty-japońską powieść przyszłości „Yueh Liang Shang Sheng” (Słońce wschodzi). Wszystkie te utwory ukazały się również w tłumaczeniach europejskich.

Im bardziej młoda literatura mandżurska uwalniała się od wpływów chińsko-japońskich i zbliżała się do nowoczesnej literatury rosyjskiej, tym doskonalsze dzieła ukazywały się na rynku literackim.

Utwory mandżurskiego poety Yamaguchi przetłumaczone zostały już dawno na język francuski i angielski, a znani krytycy angielscy nazwali tego pisarza „Kiplingiem Mandżurii”. Poezje chłopskie nauczyciela Ho Li Cheng, powieść rewolucyjna „Cien Tu” (Rewolucjoniści) Wen Chuna i romans awanturyczny „Feng Yeh” (Burzliwa noc) Chin Minga wyszły w olbrzymich nakładach, jeśli wziąć pod uwagę stosunkowo małą liczbę mieszkańców tego kraju.

Cesarz Kang-Teh, który także, zarówno jak jego żona Yueh Hua, jest zdolnym poetą i gorącym wielbicielem sztuki, nie ma jednak bynajmniej zamiaru zadowolnić się tymi rezultatami. Z pieniędzy państwowych ufundował on dwa wielkie czasopisma literacko-poetyckie — „Tai-Tung Jih Pao” i „Ta Tung Pao”, które sprzedaje się daleko poniżej kosztów własnych i w których wzywa się czytelników, by nadsyłali do redakcji wiersze, powieści i nowele. Te, które zostają przyjęte, ukazują się w opublikowanej przez państwo serii książek „Narodowe utwory literackie cesarstwa Mandżuko”. Dotychczas wydrukowano już 60 książek tej serii. Każdy mieszkaniec Mandżurii — taka jest wola cesarza Kang-Teh — ma możliwość zostać poetą lub pisarzem.

Cel ten, oczywiście, nie da się osiągnąć bez gorzkich rozczarowań. W każdym jednak razie to masowe produkowanie poetów i powieściopisarzy jest o wiele sympatyczniejsze, aniżeli masowa produkcja np. gazów trujących w Japonii.

Kirmin.

Zakorkować Gdyni nie pozwolimy!

Wzmoczenie ofiarności na rozbudowę floty wojennej

Jaką wagę przywiązują Sowiety do okrętów podwodnych i ścigaczy na wypadek wojny niech świadczy fakt, iż rząd Z.S.R. przystąpił do pospiesznego organizowania potężnej bazy lotni podwodnych i ścigaczy w Sewapostolu nad morzem Czarnym. Będą tam stacjonowały całe flotyle wyżej wymienionych jednostek bojowych o dalekim zasięgu działania, które mogłyby operować nawet na morzu Śródziemnym. W związku z tym rozbudowane są w Sewastopolu stocznie mogące produkować 1.500-tonowe okręty podwodne. — Jednocześnie rząd Z. S. R. R. zarządził rozbudowę fortyfikacji sewastopolskiego portu wojennego, oraz gromadzenia dużej ilości materiałów pędnych, aby w razie wybuchu wojny uniezależnić się

od ich dowozu z Batumu. Istnieje bowiem obawa, iż transport materiałów pędnych z Batumu w wypadku przedostania się nieprzyjacielskich łodzi podwodnych na morze Czarne mógłby ulec poważnej dezorganizacji. Jeżeli więc państwo takie jak Sowiety, posiadające wielką flotę 270 tysięcy ton liczy się z możliwością skutecznej dywersji, że strony lotni podwodnej lub ścigacza, to i my czujni stróż Bałtyku, możemy naszymi kontrtorpedowcami, okrętami podwodnymi i ścigaczami uniemożliwić komunikację wrogiej flocie, jak również „zakorkowanie” Gdyni, które stałoby się możliwe, gdyby nie nasza gotowość do ponoszenia ofiar na rozbudowę polskiej marynarki wojennej.

Letni program sportowy

Polskiego Radia

Program letni Polskiego Radia wchodzi w życie z dniem 4 czerwca i będzie obowiązywał do 30 września br. Radiosłuchaczy sportowców zainteresują przede wszystkim zmiany, jakim uległ radiowy program sportowy.

Jeśli chodzi o codzienne wiadomości sportowe nadawane przez Raszyn to czas ich nadawania nie uległ zmianie. Mieścić się one będą w ogólnym wieczornym bloku informacyjnym po komunikacie meteorologicznym. Czas nadawania wiadomości sportowych jest od godz. 20.52 do 20.57. Natomiast poważnej zmianie i to na lepsze uległy świąteczne wiadomości sportowe, nadawane kolejno przez wszystkie rozgłośnie t. zw. zbiorowe wiadomości sportowe. — Przede wszystkim uległy one rozszerzeniu, zamiast 15 minut jakie im przeznaczał program zimowy, podczas lata zajmie one 20 minut. Drugie udogodnienie, które wpłynie na usprawnienie informacji to przesunięcie czasu nadawania tych wiadomości, na czas o przeszło pół godziny później. Wiadomości zbiorowe w programie letnim rozpoczynać się będą o godz. 20.52, a kończyć o godz. 21.12. Pozwoli to na podanie w wiadomościach zbiorowych wyników wszystkich

impres, które przeważnie kończą się przed godziną 21.00.

W razie wyjątkowych wypadków, imprezy których nie zdołano zamieścić w normalnym czasie, znajdują swe uwzględnienie w ostatnich wiadomościach dziennika radiowego około 23.00. Poza tym w poniedziałki i w dni poświęcone w dzienniku porannym znajdują radiosłuchacze bilans wydarzeń sportowych dnia poprzedniego.

Tygodniowe pogadanki i reportarze sportowe zostały w programie letnim przeniesione na godziny poranne i będą nadawane w każdy czwartek od godz. 8.20 do 8.30.

Poza tym w audycjach porannych nadawane będą krótkie „slogany” o charakterze sportowo-higienicznym.

Na zakończenie wspomnimy jeszcze o transmisjach sportowych, które zwykle najczęściej emocjonują słuchaczy. — Otóż transmisje, jako rodzaj audycji radiowych, ściśle związanych z życiem, nie mają ramowo określonych godzin; będą nadawane w zależności od potrzeb narzucanych przez samo życie. Radio ze swej strony stawia sobie za zadanie przeprowadzenie transmisji ze wszystkich ważniejszych imprez sportowych.

TEATR

MUZYKA SZTUKA

DZIŚ INTERESUJĄCA PREMIERA W TEATRZE MIEJSKIM.

W obecnej chwili, gdy publiczność teatrna tęskni za mocniejszą sztuką o jakimkolwiek silnie zarysowanym problemie, wystawienie „Burmistrza Stylmondu” Maurycego Maisterlinca wzbudzi w naszym mieście niewątpliwie żywy odzew. Trzyaktowa sztuka ta o bohaterem burmistrzu małego belgijskiego miasteczka, okupowanego w roku 1914 przez wojska niemieckie, posiada wielką ekspresję i silną dramatyczną obok wspaniałych walorów sceniczo-dramatycznych. Przełożył ją Bolesław Gorczyński, scenicznie opracował ją Stefan Wroncki, dekoracje skomponował O. Axer. W rolach głównych wystąpią: Józef Winawer, B. Ludwiżanka, L. Piętaszkiewicz, St. Wroncki, a dalej: Polakówna, Leszczyński, Łabędzki, Sipiński, Szymański Urbaniński i inni.

Od dziś cenny biletów znizone. Dziś o godz. 4-ej po poł. „Podanie o Piast” w abonamencie szkolnym.

OPERETKA „ZŁOTE KŁOSY” Z LOLA FOLMAN W FILHARMONII

Dziś o godz. 9.15 wiecz. świetna operetka I. Perłowa w 3-ach aktach (4 obr.) p. t. „Złote Kłosy”. Bilety po cenach znizonych sprzedaje kasa Filharmonii.

ODCZYT W ZW. UCZESTNIKÓW WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ.

Dnia 3 czerwca br. o godz. 20.30 wygłosi odczyt w lokalu Związku Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski, oddział w Łodzi przy ulicy Gdańskiej 91 dr. A. Mazur p. t. „Bojowe uszkożenia dróg oddechowych”. Po odczycie ewentualnie dyskusja.

ODCZYT SEN. ZMIGRYDERA-KONOPKI

Klub Demokratyczny w Łodzi urządza odczyt o godz. 20.30 w sali Tow. Śpiewaczego przy ulicy 11-go Listopada Nr. 21 odczyt senatora profesora Zmigrydera-Konopki na temat „Obywatel a Państwo”.

RADIO

PIĄTEK, dnia 2-go czerwca 1939 r.

5.30—5.35: Pieśń „Kto się w opiekę” 5.35—5.45: Muzyka poranna (płyty) 6.35—6.50: Główna nastyka 6.50—7.00: Muzyka (płyty) 7.00—7.15: Dziennik poranny 7.15—8.00: Muzyka (płyty) 8.00—8.10: Audycja dla szkół 8.10—11.00: Przerwa 11.00—11.25: Audycja dla szkół; „Rok 1920” 11.25—11.30: Audycja historyczna dla dzieci starszych w oprac. prof. Henryka Mostwickiego 11.30—11.57: Audycja dla poborczyków (pł.) 11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03—13.00: Audycja południowa 13.00—14.00: Przerwa 14.00—14.50: Melodie z filmów wiadomościowych (płyty) 14.50—15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu 15.00—15.20: „Hokus, pokus, dominicus” — audycja dla dzieci w oprac. Jerzego Gerzabka (z Poznania) 15.20—15.30: Poradnik sportowy 15.30—16.00: Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej pod dyr. Tadeusza Sereydzkiego 16.00—16.08: Dziennik popołudniowy 16.08—16.20: Wiadomości gospodarcze 16.20—16.35: Rozmowa z chorymi ks. kapelana Michała Rekasza (ze Lwowa) 16.35—17.45: Najpiękniejsze kwartety i kwintety klasyczne wiedeńskich Wykonawcy: Lidia Kmitowa (I skrzypce), Antoni Natterer — alt, Henryk Trzosek — II altówka, Zofia Adamowska — wiolonczela, Wprzerwie: „Echa wojny i chwały” 17.45—18.00: Literatura dla wszystkich: „Skrytka dla nad Arktykiem” — Janusz Meissner 18.00—18.20: Koncert rozrywkowy Wykonawcy: Bohdan Wieczorek — tenor, Artur Wenta — akompaniament 18.20—18.25: Jak spędzić święto? — poradnik Ludwik Szumlewski 18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne 18.30—19.00: „Wieczór dawnej bajki polskiej” w oprac. Konrada Górskiego prof. U. S. B. z Wilna 19.00—19.10: „20-lecie wskrzeszenia Uniwersytetu Stefana Batorego”, pogad. (z Wilna) 19.10—19.45: Koncert rozrywkowy (z Wilna) Wykonawcy: Ork. Rozgłośni (z Wilna) pod dyr. Wł. Szczepańskiego, Helena Bernawska — sopran, kwartet wokalny „Bartolomeusz” pod dyr. Fr. Jankowskiego 19.45—20.00: Odczyt wojskowy 20.00—20.15: Lekkie utwory fortepianowe (pł.) 20.15—20.35: Koncert rozrywkowy (z Wilna) dalszy ciąg 20.35—21.00: Audycje informacyjne: Dniem wieczornym (20.40). Wiadomości meteorologiczne. Wiadomości sportowe. Nasz program na jutro 21.00—21.55: Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry P. R. 21.55—22.15: „Życie Marty”, fragment z noweli danej powieści Jerzego Andrzejewskiego a p. t. „Pragnienie” 22.15—22.55: Muzyka taneczna (płyty) 22.55—23.00: Wiadomości bieżące 23.00—23.05: Ostatnie wiadomości dziennika czarnego. Komunikat meteorologiczny

AUDYCJE ZAGRANICZNE

17.40—BUDAPEST: Recital fortepianowy Gertrudy Konatkowskiej 20.15—BERLIN: „Don Pasquale” — opera Denzetti’ego 20.30—LONDYN Reg.: Symfonia C-moll Glazounowa 20.30—PARIS P.T.T.: „Pelleas i Melisande” — opera Debussy’ego 23.00—BUDAPEST: Koncert symfoniczny 23.00—RADIO PARIS: Koncert nocny

Lustracja Al. Kościuszki i ul. Andrzeja

przeprowadzona została przez starostę dr. Mostowskiego

Starosta grodzki, dr. Henryk Mostowski w towarzyszywie ref. Kuźmińskiego przeprowadził wczoraj lustrację porządkowo - budowlaną miasta. Zlustrowana została część ulicy Dąbrowskiej, Aleje Kościuszki i ul. Andrzeja. P. starosta stwierdził, że prace, związane z przebudową plotów szczylnych na przewidziane posuwają się w szybkim tempie i niezadługo już ploty szczyelne znikną z ulic Łodzi.

Podkreślić należy, iż władze z całą bezwzględnością dążą do jaknajszyczego usunięcia szczylnych plotów, sprzecznych z ustawą o obronie miast na wypadek ataku gazowego.

Jednocześnie właściciele nieruchomości przystąpili, w myśl rozporządzenia p. wojewody łódzkiego, do instalacji anten zbiorowych na dachach budynków. (v)

Z „UZDROWISKA”

W poniedziałek, dnia 5-go czerwca r. b., przyjmowane będą zgłoszenia na IV-ty sezon dla mężczyzn do „Uzdrowiska” w lokalu przy ulicy Cegielnianej Nr. 21 od godz. 8-ej do 13-ej.

Zgłaszający się winni zabrać ze sobą paszport lub zaświadczenie tożsamości i oddzielną fotografię.

ROLA ZŁOTA

Złoto płynie nieustannie nader wartkim strumieniem do Stanów z całego świata. Jak tu niedawno, na marginesie sprawozdania Banku Wyplat Międzynarodowych podnosiliśmy, tylko poiówa przypływu złota w roku 1938 odpowiadała ucieczce kapitału ze starego świata; druga połowa — wyrażała nadwyżkę handlu towarowego.

Gdy więc dla obu tych powodów pęcznienie amerykański „wór“ złota — nie można się dziwić, że propaganda krajów, które nie posiadają tego kruszcu i nie mają nadziei na pomoc Stanów, stara się przekonać świat, iż Ameryka udusi się swoim złotem, które na świecie utraci swą wartość, bo przestanie spełniać swą rolę walutową.

W senacie Stanów niebezpieczeństwo spowodowane napływem złota i stanowisko rządu wobec tego zjawiska były przedmiotem interpelacji, na którą Morgenthau udzielił wyczerpującej odpowiedzi. Odpowiedź ministra skarbu Stanów jest niewątpliwie nader ciekawą enuncjacją, ponieważ porusza także w sposób ogólny nader interesujące teoretyczne i praktyczne problemy walutowe.

Morgenthau odrzuca w swej odpowiedzi sugestie powstrzymania napływu złota za pomocą manipulacji kursem dolara. Usprawiedliwia to obawą przed zachwianiem dzisiejszej, silnej, pozycji Stanów jako międzynarodowego targu pieniężnego. Odrzuca także sugestie powstrzymania napływu złota posunięciami administracyjnymi. Odrzuca, i to szczególnie znamienne, nie tyle ze względów oportunistycznych ile dla zdecydowanych względów zasadniczych.

Wychodzi mianowicie z założenia, że nieszczęrze jest argumentacja tych krajów, które budując z konieczności swój bilans handlowy i płatniczy na systemie clearingów i kompensacji — ciosa dzisiaj, że złoto jest zbedne. Przeciwnie, twierdzi Morgenthau, „nie bardziej nie przekonawia o wyższości złota nad innymi środkami likwidacji rozrachunków międzynarodowych, jak właśnie doświadczenie tych krajów, które próbowały się obejść bez niego“.

Morgenthau stoi twardo na stanowisku, że złoto jest ciągle jeszcze najlepszym z dotąd wyrobionych środków wolnego handlu i zarazem jego najlepszym pronazatorem. Troche może naradoksalnie konkluduje: „Najlepszym środkiem zmniejszenia naszego napływu złota jest poprawa gospodarcza, ponieważ wtedy nasze przywozy wzrosną silniej aniżeli wywóz“.

Morgenthau — i nie on jeden — jest tak widziw, wyznawca tego poglądu, że im bardziej świat oddala się od gold standardu i całego systemu gospodarczego z nim nieodłącznie związanego, tym bardziej się do niego... zbliża. Zbliża zwłaszcza w sensie przygotowania niezbędnego do przywrócenia jego roli. Moglibyśmy to nazwać w przenośni „siłą przekalca“ złotego kruszcu.

Oczywista restauracja systemu złota nastąpić może tylko w drodze wspólnego działania tych, którzy je mają w nadmiarze z tymi, którzy cierpią na jego brak.

W tej chwili dla powodów, które wszyscy rozumieją współdziałanie takie uwarunkowane jest momentami nie tylko ekonomicznymi, ale i politycznymi. Stany i inne kraje, które mają nadmiar złota, uważałyby dla siebie za pożądaną ograniczenie tego nadmiaru dla rozbudowy p o k o i o w y c h s t r u k t u r g o s p o d a r c z y c h. Tylko takie ograniczenie nadmiaru ich złota jest dla nich nie tylko moralnie pożądanym, ale i politycznie celowym. Dla tego za cenę włączenia tego czy innego kraju do świata, którego celem jest zapewnienie światu stabilizacji walutowej, nie można zaniedbać polityki potencjału.

Poprawa finansowa w handlu włókienniczym

Ultimo maja przeszło bez wstrząsów. — Warszawa, C. O. P. i Zaolzie najlepszymi odbiorcami przemysłu łódzkiego

Sfery gospodarcze, opierając się na danych bankowych podkreślają, że do najlepiej placących i wywiązujących się z zobowiązań płatniczych odbiorców, należą odbiorcy z Warszawy, Centralnego Okręgu Przemysłowego i Zaolzia.

Kupcy warszawscy branży włókienniczej wywiązują się solidnie ze swoich zobowiązań. Stwierdzono np., że weksle w większych odcinkach, po kilka tysięcy złotych, wysyłane do Warszawy na inkaso przez banki łódzkie są z reguły wykupywane. Wskazuje to w pierwszym rzędzie na małą ilość niewypłacalności we włókiennictwie warszawskim.

Jeżeli uwzględnimy, że Warszawa należy bodajże do najpoważniejszych odbiorców tutejszego przemysłu włókienniczego, to niewątpliwie fakt ten wpływa na optymistyczną ocenę sytuacji.

Producenci łódzcy przypuszczają, że Warszawa już w czasie najbliższym przystąpi też do zakupów na nowy sezon.

Pomyślna wypłacalność Centralnego Okręgu Przemysłowego jest również zjawiskiem ze wszechmiar pozytywnym pod względem gospodarczym. Według naszych informacji, COP, jako całość wywiązuje się ze swoich zobowiązań płatniczych zupełnie pomyślnie. Weksle, wysyłane przez Łódź na inkaso nawet do mniejszych miast oraz miasteczek na terenie Centralnego Okręgu Przemysłowego zostają w terminie wykupywane. Wynika z tego, że proces podniesienia potencjału gospodarczego tej części kraju jest w zasadzie dokonany.

Zaznaczyć jednocześnie należy, że odbiorcy tego okręgu reflektują na różne gatunki zarówno towarów bawełnianych, jak i wełnianych oraz trykotowych, dlatego też odbiorcy tamtejsi są dla łódzkiego przemysłu włókienniczego b. cenni.

Zaolzie od pierwszej chwili przyłączenia tej połaci kraju do naszego organizmu gospodarczego wykazuje dużą

stabilizację finansową. Producenci łódzcy podkreślają, że odbiorcy zarówno manufaktury, jak i konfekcji łódzkiej rekrutują się z Zaolzia wykupując bardzo regularnie swe zobowiązania finansowe, a następnie, co jest rzeczą najważniejszą, bardzo szybko załatwiają wszystkie otwarte rachunki.

Mniej pomyślnie przedstawia się sytuacja finansowa przede wszystkim w województwie lwowskim, Lwów oraz powiaty Lwowa już od szeregu lat stanowią najsłabsze ogniwo handlu włókienniczego. Łódź wyciąża konsekwencje z powyższych faktów i kredyt udzielany odbiorcom lwowskim staje się coraz rzadszy.

Kresy wschodnie i zachodnie, jak dotychczas placą nieźle. Kupiectwo tych dzielnic, mimo trudności wywołanych osłabieniem obrotów, stara się jaknajbardziej regularnie wywiązywać ze wszystkich zobowiązań, załatwiając jednocześnie w miarę możliwości długi otwarto-rachunkowe.

Według opinii sfer bankowych, sytuacja finansowa handlu włókienniczego w Łodzi ulega coraz wydatniejszej poprawie, czego najlepszym dowodem jest fakt, że już ultimo miesiąca maja było korzystniejsze znacznie, aniżeli ultimo kwietnia.

Premie za bezwartościowe odpadki kotoniny zostaną zniesione

Jak się z miarodajnego źródła dowiadujemy, mają w najbliższych dniach nastąpić znaczne zmiany w dotychczasowym systemie premiowania kotoniny.

Zmiany te będą dotyczyły przede wszystkim przedziałów odpadkowych i

handlarzy, tradniących się handlem kotoniny.

Wysokość premiowania będzie odąd zależna od wartości kotoniny. Zmiana ta ma na celu zapobieżenie premiowaniu bezwartościowych odpadków, jak to dotychczas miało niejednokrotnie miejsce

O zwolnienie lokali handlowych od podatku lokalowego wystąpił Związek izb Przemysł-Handlowych

Jak wiadomo, od podatku lokalowego zwolnione są lokale zajęte przez zakłady przemysłowe. Ze zwolnienia tego nie korzystają natomiast lokale, zajęte przez zakłady handlowe.

Zdaniem Związku izb Przemysłowo-Handlowych, który wystąpił w tej sprawie do Ministerstwa Skarbu, odmienne traktowanie przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych pod tym względem jest niesłuszne i lokale handlowe należałoby również zwolnić od podatku lokalowego. Zakłady handlowe w Polsce prowadzone są bowiem w warunkach bardzo prymitywnych.

Po zniesieniu przestarzałej instytucji świadczeń przemysłowych, hamującej poważnie modernizację i rozszerzenie zakładów handlowych, należałoby znieść

i drugą przeszkodę, jaką stanowi podatek lokalowy. Jest on wymierzany w wysokości zależnej od ilości izb, zajmowanych przez przedsiębiorstwo handlowe.

Ilość izb może świadczyć w pewnej mierze o sile podatkowej płatnika, jeżeli chodzi o lokale mieszkalne. Nie stanowi natomiast żadnego kryterium dla przedsiębiorstw handlowych, które niekiedy mieszczą się w lokalach nieodpowiednich, przeznaczając większą ilość mniejszych izb na prowadzenie przedsiębiorstwa i na magazynowanie towaru.

Obecna konstrukcja podatku lokalowego powstrzymuje w wielu wypadkach przedsiębiorstwa handlowe od zamiany lokali z mniejszych na większe w celu ulepszenia warunków pracy.

Prąd kupowania tylko krajowych towarów wzrasta z każdym dniem. — Samorzutna reakcja społeczeństwa polskiego

Koła handlowe stwierdziły objaw unikania w ostatnich czasach przez społeczeństwo nabywania towarów obcych. Znakomita większość nabywców, nawet tych, którzy do niedawna kupowali produkty importowane, domaga się obecnie towarów fabrykowanych w kraju. Zdecydowanie natomiast odrzucają propozycje nabycia towarów niemieckich. W związku z tym prądem kupowania tylko produktów krajowych, wzrasta wytwórczość polskiego prze-

mysłu, starającego się zaspokoić każde żądania konsumentów.

Zdecydowany nawrót do nabywania artykułów polskiej wytwórczości jest objawem ze wszech miar pożądanym i, mielimy nadzieję, stałym.

Fakty powyższe wraz z dojrzwającą w sferach gospodarczych świadomością o konieczności utrzymania normalnej pracy i normalnej działalności wszystkich warsztatów produkcyjnych, świadczą dodatnio o dojrzałości politycznej naszego społeczeństwa. (rg.)

Bilans Banku Francuskiego

wykazuje dalszą znaczną poprawę

Bilans tygodniowy francuskiego banku emisyjnego zamknięty 17 maja br. wykazuje znowu znaczną poprawę.

Poprawa ta postępuje już od szeregu tygodni. Portfel wekslowy zmniejszył się w ciągu tygodnia o 216,7 miln. do 4.196.000.000 franków, a 30-dniowe zaliczki na publiczne papiery spadły o 23,5

miln. na 117,7 miln. franków.

Natomiast pożyczki zastawowe wzrosły o 40,6 miln. do 3.395.000.000 fr. fr. Obieg biletów bankowych spadł o 1,6 miliarda do 122,1 miliardów fr. fr. Pokrycie nie wykazuje większych zmian i wynosi 64,14 proc.

Prawo probiercze

Komisja porozumiewawcza, złożona z przedstawicieli Związku izb Przemysłowo-Handlowych R. P. oraz Związku izb Rzemieślniczych R. P. opracowała szczegółowe poprawki do rządowego projektu ustawy o prawie probierczym. Zostały one przekazane Ministerstwu Przemysłu i Handlu.

Poprawki te zmierzają do tego, aby po rozciągnięciu na obszar całego państwa obowiązku cechowania wyrobów złotych przez urzędy probiercze (systemu prewencyjnego) — wprowadzić równocześnie możliwość udzielania poszczególnym wytwórcom posiadającym odpowiednie kwalifikacje fachowe i moralne — prawa cechowania wyrobów we własnym zakresie, jak to miało miejsce dotychczas na obszarze województw zachodnich, gdzie obowiązywał system represyjny.

Polityka samochodowa we Włoszech

Jak wiadomo, z dniem 1 stycznia 1939 skasowane zostały we Włoszech podatki od samochodów i znacznie obniżono opłaty od przewozu towarów samochodami.

W związku z tym zarządzeniem ruch samochodowy we Włoszech wykazał taki wzrost, że w ciągu pierwszych 4 miesięcy rb. wpływ z podatku od samochodów wzrosły w stosunku do analogicznego okresu r.ub. o 160 miln. lir. wyrobów państwa, powstały w związku z tym skasowaniem wyżej wymienionych podatków. (pat)

Sprawa posiadłości litewskich w Kłajpedzie

Z Kłajpedy donoszą, że równocześnie z wartym ostatnio układem handlowym osiągniętym zostało między Niemcami i Litwą porozumienie regulujące sprawę posiadłości litewskich w Kłajpedzie.

Właściciele tych posiadłości mogą je sprzedać, pieniądze zaś uzyskane z tych transakcji zostaną przekazane na specjalne konto i nie mogą być przekazane w gotówce do Litwy. Będzie można natomiast nabyć za nie artykuły przemysłowe i wyeksportować do Litwy. (pat)

Pomoc dla dzieci trwa cały rok

Giełda pieniężna

Warszawa, 1 czerwca.

Belgia 90.55 — 90.77 — 90.33, Berlin 213.07 — 213.42, Gdańsk 100.25 — 99.75, Holandia 284.70 — 283.98, Kopenhaga 111.10 — 111.32 — 111.42, Londyn 24.88 — 24.95 — 24.81, Nowy Jork 5.32 3/8 — 5.29 7/8, Nowy Jork-kabel 5.31 1/2 — 5.30 25, Oslo 125.32 — 124.68, Paryż 14.12 — 14.04, Sztokholm 128.47 — 127.83, Wiedeń 119.75 — 120.05 — 119.45, Włochy 28.04 — 28.00, Helinki 10.98 — 11.01 — 10.95.

AKCJE: Bank Polski 106.00, Bank Handlowy 44.00, Norblin 98.50, Starachowice 54.25, Hapich 56.50 — 58.00.

PAPIERY PROCENTOWE: Poż. Wewnętrzne 60.50, Inwestycyjna I-iej em. 77.00, II-iej em. 60.00, dr. 83.00, Konwersyjna 65.00 — 62.00 setki, Dolarówka 40.00, Konsolidacyjna 60.75, V 56.50 — 57.50, 5 proc. Warszawa 66.25 — 66.75 — 67.00, dwa odst. dr. Warszawa 1936 r. 63.00, 5 proc. Lublina 56.00, 5 proc. m. Łodzi 1933 r. 57.75, Oblig. Warszawa VI em. 69.00, 6 proc. Warszawa 8 i 9 em. 67.13.

W obrocie pozagiełdowych: 3 proc. renta państwa odcinki po 1.000 zł. — 49.25—49.50, po 500 zł. — 55, po 100 zł. — 75, 4 i pół proc. Warszawa 66.50.

Na froncie robotniczym

W lokalu Związku Przemysłu Włókienniczego w P. P. odbyło się posiedzenie komisji mieszanej, na którym przedstawiciele organizacji przemysłowych wręczyli przedstawicielom włókienniczym własny projekt regulaminu o delegatach fabrycznych.

Projekt ten będzie szczegółowo rozpatrzony przez komisję międzyzwiązkową włókienniczą.

W przyszłym tygodniu zaś, w środę, odbędzie się pierwsza wspólna konferencja w okręgowej inspekcji pracy, celem przedyskutowania zgłoszonych przez włókienniczą żądań.

W lokalu klasowego związku zawodowego odbyło się ogólne zebranie fizycznych pracowników miejskiej elektrowni.

Postanowiono wystąpić do dyrekcji elektrowni o przywrócenie zwrotu opłat szkolnych, bezpłatnej energii elektrycznej dla pracowników elektrowni, 13-iej pensji oraz o przywrócenie dodatku mieszkaniowego.

Postulaty te będą przedstawione dyrekcji elektrowni przez związek zawodowy, który proponuje jednocześnie zwołanie wspólnej konferencji dla omówienia tych postulatów.

Dlaczego giną roznoszące zarazki muchy, gdy stosuje się FLIT

FLIT zwalcza skutecznie wszelkie owady, zowiera bowiem tak silne składniki owadobójcze, jakich nie posiadają inne środki tego rodzaju. Oto jest przyczyna dlaczego należy zawsze żądać FLITU i unikać melowarctolowych naśladowstw. Żądajcie FLITU w oryginalnych, złotych blaszankach z czarną opaską i żołnierszym. UWAGA. Ceny znakomitego proszku owadobójczego p. n. FLIT zostały obecnie znacznie obniżone. Kupujcie proszek FLIT!

FLIT NIGDY NIE ZAWODZI

Więści SPORTOWE

Trzeci dzień mistrzostw tenisowych Polski

Poznań, 1 czerwca.

W trzecim dniu mistrzostw tenisowych Polski, odbywających się w Poznaniu, na starcie stanęły najlepsze rakietki Polski. Zawody wywołały również znacznie większe zainteresowanie niż w poprzednich dniach. W rozgrywkach nie zanotowano żadnych niespodzianek. Zwycięzili faworyci. Dopiero w najbliższych dniach odbędą się spotkania między najlepszymi zawodnikami, które będą niewątpliwie bardziej ciekawe.

Wyniki czwartkowe były następujące:

Gra pojedyncza panów: Baworowski — Stark 6:0, 6:0, 6:0. Ignacy Tłoczyński — Horain 6:1, 6:0, 6:3. Tarłowski — Spychała 6:2, 6:1, 6:1. Wynik ten wykazał

zupełnie niezłą formę Tarłowskiego. Baworowski — Tłoczyński Ksawery 6:1, 6:2, 6:2. Hebda — Kończak 6:2, 6:0, 6:0.

Gra podwójna panów: Baworowski, Ignacy Tłoczyński — Głowiński, Stark 6:0, 6:1, 6:1. Gotschalk, Tłoczyński Ksawery — Horain, Bolechowski 6:2, 5:7, 6:2. Hebda, Spychała — Tłoczyński Jan, Lisowski 6:0, 6:1, 6:1. Kończak, Tarłowski — Mikołajczak, Stefański 6:1, 6:4, 6:4.

Gra podwójna pań: Poptawska, Hojanówna — Golonkowa, Lehfeldowa 6:4 6:2. Siodówna, Bemówna — Luniewska, Neumannówna 8:6, 7:5.

Gra mieszana: Zofia Jędrzejowska, Czajkowski — Tarłowski, Gajdzianka 6:4, 6:0.

Nowi ludzie we władzach ŁOZB

W środę wieczorem odbyło się walne zebranie Łódzkiego Okręgowego Związku Bokserskiego. Poczynania ustępującego zarządu poddano ostrej krytyce, a zwłaszcza atakowano zarząd za zatarg z prasą oraz za konflikt z Kruszcenderem, co spowodowało wystąpienie tego klubu ze Związku.

Nowe władze wybrane zostały głosami opozycji. Prezesem został nacelnik wydziału akcyj i monopolu w Izbie Skarbowej p. Józef Mally (nie zaangażowany klubowo). Wiceprezesami zostali inż. Miecz. Wolczyński (IKP) i dyr. Skwarka z Pabianic, kpt. związkowym p. Borkowski (KE), sekretarzem — p. Jancz (IKP) skarbnikiem p. Turski (Zjedn.), gospodarzem p. Maniszewski (IKP), kronikarzem p. Malewski (Strzelec), przewodniczącym Wydziału Sportowego p. Bednarek (bezkłubowy), przewodniczącym Wydziału Spraw Sędziowskich p. Sikorski (IKP), radnymi: pp. Segal (Hak.) i Miller (Geyer), lekarzem związkowym dr. Wiankowski. Do Komisji Rewizyjnej weszli pp. Szmidt, Sternberg i Szwert.

Z ciekawszych wniosków uchwalono: zlikwidować jak najprędzej zatarg z prasą (dezzyderat dla nowego zarządu), pozostawić Kruszcender w klasie A, jeśli powrócił do ŁOZB, z tym, że liczba klubów w klasie A w r. 1939—40 będzie liczyć 7 klubów (dezzyderat dla delegatów na walne zebranie PZB), wniosek w sprawie przeniesienia siedziby PZB z Poznania do Warszawy nie został uchwalony i co do tego postanowiono pozostawić delegatom Łodzi na walne zebranie PZB wolną rękę.

Poza tym uchwalono, by przewodniczącemu i 6 członków Wydziału Sportowego wybrano roczne walne zgromadzenie, by mistrzostwa klasy B rozgrywano po ukończeniu mistrzostw kl. A, by siedzibę ŁOZB przenieść do śródmieścia i by nie mieściła się ona w lokalu klubowym. Postanowiono również zorganizować w miesiącu lipcu obóz kondycyjny dla czołowych pięściarzy łódzkich, oraz uchwalono znieść zakaz organizowania dwóch lub więcej imprez bokserskich równocześnie.

Przewodniczył zebraniu inż. Wolczyński.

Tydzień jubileuszowy ŁKS-u rozpoczyna się w dniu jutrzejszym

W dniu jutrzejszym rozpoczynają się w Łodzi uroczystości jubileuszowe Łódzkiego Klubu Sportowego. Program pierwszego dnia jubileu-

szowego zawiera szereg ciekawych imprez sportowych. Na stadionie ŁKS-u o godz. 15-ej odbędzie się mecz szczyptorniaka między KPW (Poznań) a ŁKS-em, o godz. 16-ej rozpocznie się czwórmecz piłkarski z udziałem Warty poznańskiej, Polonii warszawskiej, Union Touringu i ŁKS-u, a wieczorem nastąpi spotkanie weteranów klubu.

Kusociński startuje w Helsinkach w biegu 5 km.

Warszawa, 1 czerwca.

W czwartek rano samolotem z lotniska warszawskiego udał się do Helsinek Janusz Kusociński.

Znakomity nasz biegacz weźmie udział w międzynarodowych zawodach lekkoatletycznych, jakie odbędą się 8 b. m. na stadionie olimpijskim w Helsinkach i pobiegnie na dystansie 5 tys. mtr.

Otwarcie z'emnego toru kolarskiego w Pabianicach

Z inicjatywy nowego kierownictwa sekcji kolarskiej pabianickiego Kruszcendera został wybudowany w Pabianicach tor kolarski, którego brak dał się się w tym mieście odczuwać.

Jest to tor ziemny i znajduje się na stadionie KE. Uroczystość otwarcia toru odbędzie się 11 czerwca i będzie połączona z rewiją sportową oraz pierwszymi wyścigami kolarskimi propagandowymi. Całkowity zysk z imprezy przeznaczony jest na FON.

„Makabi” werbuje młodych tenisistów

Dysponując własnymi kortami i pragnąc udostępnić najszerzszym rzeszom młodzieży uprawianie sportu tenisowego proklamuje sekcja tenisowa Makabi miesiąc propagandowy. W tym czasie oddaje sekcja do dyspozycji zaplucujących i ponoszących minimalne cłały młodziaków korty, trenera i piłki.

Jednocześnie sekcja prowadzi naukę gry dla pań i panów. Zapisy przyjmuje i informacyjdziela Sekretariat Boiska (Sterlitaga 2) telefon 241-17, czynny codziennie w godzinach 10—14 i 18—22.

Zebranie stow. „Dom Miłosierdzia”

W dniu wczorajszym pod przewodnictwem Juliusza Triebe odbyło się doroczne walne zebranie członków Stowarzyszenia Dom Miłosierdzia (Szpital Ewangelicki). Po uczczeniu pamięci zmarłych członków honorowych Karola Eiserta i siostry Almy Jeschke, złożone zostało sprawozdanie kasowo-bilansowe, które wykazuje za rok sprawozdawczy sumę 2.003.166 zł. W zakładzie pracowały 83 siostry i w ub. roku przebywało 1.914 chorych, z czego 622 ewangelików, 1.179 katolików, 93 mojżeszowego wyznania i 19 innych.

Następnie dokonano wyboru nowych władz. Do zarządu weszli pp. superintendent Bursche jako I przewodniczący, Juliusz Triebe II przewodniczący, dyr. Paweł Seipe zast. przewodniczącego oraz jako członkowie pastory: Dietrich, Wannagat, Falman, pp. Bertold Dobranc, Jerzy Dering, Stanisław Gundlach, Manitus, Rudolf Remer, Leopold Szmidt, dr. Tochterman, Herman Thommen, Harry Eisert, ks. pastor Loeffler, Jan Wende, adw. Edward Angerstein. Do komisji rewizyjnej wybrani zostali: Kurt Hauk, Leopold Rode, Kepler, Ryszard Bauer, Eugeniusz Geyer.

NA F. O. N.

Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Łodzi złożyło na Fundusz Obrony Narodowej zł. 50 (pięćdziesiąt) zebranych na odczycie dyskusyjnym p. dr. med. Józefa Kona p. t. „Rubiże nauki”, wygłoszonym w klubie towarzyskim przy Stowarzyszeniu dn. 30 maja b. r.

„W. I. Z. O.”

Dziś, w piątek, dnia 2-go czerwca, o godz. 5-ej po poł. w lokalu „W.I.Z.O.” (Piotrkowska Nr. 86) odbędzie się podwieczorek towarzyski pod hasłem „Zmiana sezonu” (Moda, kosmetyka, dieta). Udział przyrzekły pp. Helena Noworowa, Mira Markus („Mimar”) oraz p. Cecylia Hirszföldowa.

NAJLEPSZA OCHRONA PRZED DESZCZEM.

Lato, najpiękniejsza pora roku, bywa jednak często kapryśne. Po ciepłych słonecznych dniach, nastają dnie deszczowe, które dają się szczególnie we znaki ludzom zatrudnionym w mieście. Najlepszą ochroną przed deszczem jest płaszcz impregnowany. Płaszcz nieprzemakalny można nabyć najdogodniej w firmie „Moderne” (Piotrkowska Nr. 10, front II p.). Firma poleca płaszcze impregnowane jedwabne damskie i męskie z najlepszych tkanin deszczoodpornych.

Nieście pomoc najbardziej potrzebnej

NOTOWANIA BAWELNY

z dnia 31-go maja 1939 roku.

NOWY JORK: Loco 9.81, czerwiec 7.26, lipiec 8.96, sierpień 8.34, wrzesień 8.39, październik 8.29, listopad 8.18, grudzień 8.07, styczeń 8.01, luty 7.97, marzec 7.94, kwiecień 7.92, maj 7.90.

NOWY ORLEAN: Loco 9.40, lipiec 9.02, październik 8.38—39, grudzień 8.17, styczeń 8.11—8.13, marzec 8.03, maj 7.99—8.00, lipiec 7.95—7.97.

LIVERPOOL: Loco 5.50, czerwiec 4.96, lipiec 4.82, sierpień 4.63, wrzesień 4.56, październik 4.52, listopad 4.44, grudzień 4.44, styczeń 4.45, luty 4.46, marzec 4.47, kwiecień 4.48, maj 4.49.

„Giza” 7: Loco 5.50. „Giza” 2: Lipiec 6.47, wrzesień 6.47, październik 6.50, listopad 6.53, styczeń 6.57, marzec 6.59.

Egipska Sakell.: Loco 6.52. Upper: Loco 5.81, lipiec 5.67, wrzesień 5.67, październik 5.64, listopad 5.63, styczeń 5.65, marzec 5.67, maj 4.0. 5.68.

BREMA: Loco 11.51, lipiec 9.95, październik 9.25, grudzień 9.00, styczeń 9.00, marzec 9.00, maj 9.00.

ALEKSANDRIA. Sakellaris: Lipiec 11.63, listopad 12.14.

„Giza” Lipiec 11.57, listopad 11.67, styczeń 11.73, marzec 11.78.

Arhmuni: Czerwiec 9.43, sierpień 9.56, październik 9.60, grudzień 9.64, luty 9.70, kwiecień 9.76.

Sprostowanie

Do omówienia sytuacji giełdowej, w numerze wczorajszym, wkradła się omyłka. Walne zebranie akcyjcaruszy Sp. Akc. Starachowice, uchwalające dywidendę w wysokości 3 (trzech) procent akcji, a nie jak mylnie pódano 8 procent.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

W wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: Dolarówka 40.50, Inwestycyjna I-iej em. 77.50, II-iej em. 60.50, dr. 83.50, Konsolidacyjna 60.75, Wewnętrzna 60.50, Konwersyjna 65.00, Bank Polski 108.00 — 107.00, 6 proc. Obligacje 62.00 — 61.00, Kolej Elektryczna Łódzka 57.00 — 56.50. Tendencja mocniejsza.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.

Miarka pszena razowa 95 proc. 29.50 — 29.00, Respa notowań bez zmiany. Tendencja słabsza. Ogólny obrót 1.697 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 1 czerwca.

Walor papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokien
Wale l. em.	77.—	77.50	85.—	80.25
Wale Wewn	60.50	60.50	62.—	65.—
Wale Konwers.	65.—	65.—	67.—	70.—
Dolarówka	40.—	40.50	41.—	41.75
Wale L. Ziem.	57.50	56.50	58.—	65.—
Wale L. Warsz. 1933	66.25	66.—	69.—	73.25
Wale L. Łódz. 1933	57.75	58.—	60.—	65.—
Bank Polski	106.—	107.—	116.—	118.25
Wale Norblin	—	92.50	90.—	73.—
Wale Starachow.	—	—	63.—	50.50

NOWE MATURZYSTKI.

W Liceum Żeńskim im. M. Konopnickiej w Łodzi otrzymały świadectwa dojrzałości następujące absolwentki — Genowefa Zofia, Jakubowicz Halina, Królikowska Helena, Królikowska Wiesława, Krawczyńska Halina, Szpyt Maria i Włodarczyńska Ludomira.

Raptonne zmiany pogody niszcza piękność cery! Madra Pani strzeże swego uroku przy pomocy kremu **Eukutol**

P RZYPOMINAMY!

ZE zioła żołądkowe „ASMDAR” (torebka w cenie 25 groszy) skutecznie walczą z obstrukcją. Wystarczy parę dni regularnie, rano i wieczorem zażywać po filiżance ziół „ASMDAR”, aby od czuć ulgę w trawieniu. Obstrukcja to dolegliwość, której należy się szybko pozbywać, nabywając natychmiast torebki ziół żołądkowych „ASMDAR”, działających równie i uspokajająco. Do nabycia w każdej aptece i drogerii.

„Czystość”
 przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie blaz, pokoi. Czyszczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44. telefon 167-48.
 Ceny konkurencyjne.

Fabryka napoi gazowych
 dostarcza WODE SODOWA, LEMONIAD, ORANŻADE, **lód**
 do domów prywatnych. Ceny niskie!
TEL. 190-48
R. FRIEDWALD
 PILSUDSKIEGO 69.

Lokale
 ODDAM zaraz słoneczny dwukondygnacyjny pokój niekrepujący panu. Wszelkie wygody, telefon Traugutta 10, m. 4 I p.

DO WYNAJĘCIA pokój tygodniowy od zaraz przy ul. Gdańskiej 35, m. 6
 4 POKOJE z kuchnią komfortowe, wygody, balkon, słoneczne, II p. woda od podatku zł. 130 miesięcznie do wynajęcia od 17. Senatorska 34, róg Kł. Mińskiego.

Uzdrowiska i letniska

KRYNICA: Pensjonat „Nasz Dom” (jak dotychczas pod własnym zarządem właściciela p. Ehrlicha) już otwarty. Telefon Nr. 208.

WŁODZIMIERZÓW. Pensjonat Marwie pod gospodarczym zarządem pani Heiman, czynny, ceny przystępne. Przyjmuje się młodzież w wieku szkolnym, zapewniając odpowiednią opiekę. Informacje listownie poczta Prywatna.

MUSZYNA. Komfortowy Pensjonat „Widoczna”, pięknie położony nad jeziorem. Wszystkie pokoje z łazienkami, ciepła — zimna woda, słoneczne, konami. Informacje: Zarząd Pensjonatu.

CIECHOCINEK „Nadwiślanka” (tel. 210-10) Zarząd Łuby Szaryński.

JULIANÓW — ul. Łagiewnicka 10. Dojazd tramwajem 5 i 2. Niesie do wynajęcia od 1 lipca br. 4 pokoje z hall'em i wszelkimi wygodami. Pierwszym piętrem w ogrodzie.

Kupno i sprzedaż

50 KRZESEŁ wiedeńskich, 12 ław budke-kase sprzedam, tel. 205-26.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice” są najlepszym i najtańszym środkiem zeteknięcia zainteresowanych lub Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub lokatora, 2) znaleźć mieszkanie, 3) sprzedać pokój, 4) kupić coś, 5) znaleźć pracę, 6) dostać coś, 7) znaleźć pracownika — niechają drobne ogłoszenie do „Republici”

UNIEWAŻNIAM zagubiony wieszak, 1er Zyndel Herszkowicz w Zielonogórze zlecenie B-cia Falerman.

Polska musi być silna i jednolita. To hasło Naczelny Wodza realizuje ZWIĄZEK REZERWISTÓW

Sluszne reklamacje beda uwzględniane o ile wniesione beda najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

HISZPANIA
 BARCELONA, WALENCJA, MADRYT, SEWILLA, TOLEDO.
 oryginalne zdjęcia z szeregu miast hiszpańskich które były ostatnio terenem krwawych walk bratobójczych wyświetla dziś i dni następnych
„FOTOPLASTIKON”
 ul. MONIUSZKI 2.
 Wstęp 25 gr., młodzież szkolna 15 gr. — Czynny cały dzień bez przerwy.

BETONOWANIE, ASFALTOWANIE I BRUKOWANIE
 dziedzińców (podwórzy) oraz podłogi mozaikowe, ksyolitowe wykonywa solidnie i po cenach konkurencyjnych
W. WOJCIECHOWSKI
 R. zał. 1906 r. Łódź, Dąbrowska 28 b. tel. 120-50.

OGŁOSZENIE.
 Zarząd Miejski poszukuje lokalu na składnicę, zawierającego pomieszczenia o łącznej powierzchni użytkowej około 2000 m. kw.
 Oferty z podaniem szczegółowych warunków najmu i planami składać należy w biurze Wydziału Gospodarczego przy ul. Zawadzkiej nr. 11 (III piętro, pokój nr. 57) w terminie do dnia 15-go czerwca r. b.
 Łódź, dnia 1 czerwca 1939 roku.
ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI.

DR. MED.
S. Kantor
 Specj. CHOR. SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH
 ul. PIOTRKOWSKA 90
 Telef. 129-45.
 Przyjmuje od 8-2 i od 6-9 wiecz w niedziele i święta od 8-2 po pol

Tuszyn-Las
 DO SPRZEDANIA natychmiast 2 PARCELE. Wiadomość Łódź, ul. Łagiewnicka Nr. 136, telef. 210-10.

DOKTOR
W. BALICKA
 Sienkiewicza 52 (róg Nowo!)
 Nr. tel. 194-03
 Choroby skórne i weneryczne przyjmuje od 6-7.30 wiecz.

Dr. BRAUN
 Cegielniana 4, tel. 100-57
 Spec. chor. skórnych, wenerycznych i seksualnych
 przyjmuje od 8-1 i od 6-9 wiecz. w niedz. i święta od 9-1.

DR. MED.
MICHAŁ URBACH
 ZAWADZKA 15, tel. 148-89
 CH. NERWOWE I WEWN. obecnie przyjmuje:
Ciechocinek dworek „MENTONA”, tel. 215.

DR. MED.
WŁ. SZPIRO
 CHIRURG spec. chirurgia kostna
 SIENKIEWICZA 34, tel. 222-10
 godz. przyj. 4 do 6.
 RENTGEN na miejscu przenośny.

SANATORJUM
 dla cierpiących na astmę, choroby serca i rekonwalescentów
 w CHEŁMACH pod Łodzią (w sosnowym lesie). Kamera przeciwastmowa, inhalatorium, 2-ch lekarzy na miejscu. — Wiadomość w Łodzi: Tel. 127-81 i 122-60.

Do akt Nr. XV Km. 1079/39/XV
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 15-go, Zygmunt Dzieran zamieszkały w Łodzi przy ulicy kpt. pilota Żwirki nr. 26, na zasadzie art. 602 KPC. ogłasza, że w dniu 6 czerwca 1939 r. o godz. 12-iej w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 253, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: mebli, żyrandoli, firanek i innych ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 695, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.
 Łódź, dnia 16 maja 1939 roku.
 Komornik:
 (—) Z. DZIERAN.

Do akt Nr. Km 1218/39/XI
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 11-go, zamieszkały w Łodzi, ul. Zamenhofska 4, na zasadzie art. 602 KPC. ogłasza, że w dniu 6 czerwca 1939 roku o godz. 11 w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 25, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 9 sztuk materiału wełnianego różnej długości i kolorów, 16 sztuk materiału półwełnianego różnych długości, oszacowanych na łączną sumę zł. 1592 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
 Łódź, dnia 17 maja 1939 roku.
 Komornik:
 (—) S. BEDNAREK.

Do akt Nr. Km. 1183/39.
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 5-go zamieszkały w Łodzi, ul. Al. 1-go Maja 34, na zasadzie art. 602 KPC ogłasza, że w dniu 7-go czerwca 1939 roku o godz. 13-iej w Łodzi, ul. Trebacka 12, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: szafy mahoniowej, kanapki, 2 foteli i stolika orzech., oszacowanych na łączną sumę zł. 900, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
 Łódź, dnia 23 maja 1939 roku.
 Komornik:
 (—) ST. DULKOWSKI.

Do akt Nr. Km VI 1384/39.
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 6-go Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Dowborczyków 26, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 20 czerwca 1939 roku o godz. 12-14 w Łodzi przy ul. Pilsudskiego 9, odbędzie się publicz na licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 821, a mianowicie: 20 swetrów dużych, 30 swetrów dziecięcych 30 swetrów wiganowych, 20 bezrękawników dziecięcych, 48 swetrów dziecięcych, 10 swetrów damskich, 13 bezrękawników 8 swetrów golfy i inne, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
 Łódź, dnia 27 maja 1939 roku.
 Komornik:
 (—) STEFAN GÓRSKI.
 Sprawa f-my „Welpol” p-ko Izraelowi Zalcmanowi.

Do akt Nr. III Km. 1144/39.
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 3-go, Ludwik Hollas, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Al. 1-go Maja 17, na zasadzie art. 602 KPC. ogłasza, że w dniu 6 czerwca 1939 r. o godz. 12-iej w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 61, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: szafy do odzieży, z ustrem, lustra, kredensu o 4 drzwiczkach, zegara w debowej szafce, stołu dębowego, sześciu krzesel wyściełanych, skóra brązowa i 10 warsztatów tkackich mechanicznych oszacowanych na łączną sumę zł. 850, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
 Łódź, w maju 1939 roku.
 Komornik:
 (—) LUDWIK HOLLAS.
 Sprawa N. Silberzaca p-ko M. Pilicerowi.

17 URZĄD SKARBOWY W ŁODZI.
 Dnia 25.5.1939 r.
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI
 W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.6.1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) podaje się do ogólnej wiadomości, że dnia 7 czerwca 1939 r. o godz. 10-15 w lokalu zobow. przy ul. Główniej 9, celem uregulowania należności skł. do 28.2.39 r. Ubezp. Społ. 17 Urz. Skarb. i Zakład Ubezp. Społecz. k-to 27698 361/20.9664.4447 i 2688 u Wexlera Dawida odbędzie się z licytacji niżej wymienionych ruchomości:
 Obuwie męskie i damskie różnego koloru 237 par. Cena szacunkowa — zł. 2.330.— II termin.
 Z uwagi na to, że licytacja, wyznaczona w pierwszym terminie na dzień 11 maja 1939 r. nie doszła do skutku, wymienione wyżej przedmioty w myśl § 92, powołanego na wstępie rozporządzenia mogą być sprzedane za cenę niższą od oszacowania.
 Zajęte przedmioty można oglądać w dn. licyt. do godz. 10. w lokalu zobow.
 Za Naczelnika Urzędu Skarbowego (L. BIEŁOBRADK).

Prywatna Przychodnia WENEROLOGICZNA
 chor. skórne i weneryczne
 czynna od 8 rano do 9 wiecz. w niedz. od 9-1.
 Panie przyjmuje kobieta-lekarka
PIOTRKOWSKA 161.
 PORADA 3 ZŁ.

DOKTOR HENRYKOWSKI
 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych.
TRAUGUTTA 9, Telefon 262-95
 od 8-11-iej i od 6-9-iej wieczór w niedziele i święta od 9-12.30.

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłumaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna. Południowa 20, m. 20, 1-sza lewa of. parter. 21

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148 i 608-026.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”
 w Łodzi zł. 4.— za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.— „Republika” i „Express” w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
 Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpałt po 28 mm.
CENY OGŁOSZENI: Zwyczajnie 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisywe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabularyczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Sluszne reklamacje beda uwzględniane o ile wniesione beda najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni Weiss, na str. 5, 6 i 7 — Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 — Szymon Gliick, na str. 10 — Mateusz Rosner. Redaktor Dodatku Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki” — Władysław Polak. Redaktor dodatku „Panorama” — Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — Konstanty WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika” Sp. z ogr. odp. — Odbito w drukarni własnej, Łódź, ul. Piotrkowska 49 i 64.